

NORÐOYA SPARIKASSI

Ársfrásøgn **2020**

NORÐOYA SPARIKASSI

Ósávegur 1
Postboks 149
FO-710 Klaksvík
Tel. 475000
Fax 476000
ns@ns.fo
www.ns.fo

Deildin í Fuglafirði:
Í Støð 7
FO-530 Fuglafjørður
Tel. 475000

Deildin í Tórshavn:
Hoyvíksvegur 67
FO-100 Tórshavn
Tel. 475000
Fax 476015

Missión

Norðoya Sparikassi er ein sjálveigandi sparikassi,
sum skal gera mun í føroyska samfelagnum
við at veita fíggarligar tænastr til privat og vinnurekandi.
Norðoya Sparikassi vil vera við til at styrkja møguleikan
at búgva og virka í egnum nærumhvøvi.

Innihaldsyvirlit

LEIÐSLUFRÁGREIÐING	
NEVND, UNDIRNEVNDIR OG STJÓRN	5
UMBODSRÁÐ	7
5-ÁRA YVIRLIT	8
LEIÐSLUFRÁGREIÐING	9
ROKNSKAPARFRÁGREIÐING	13
VÁÐAR OG VÁÐASTÝRING	18
ÁRSROKNSKAPUR	
LEIÐSLUÁTEKNING	21
ÁTEKNING FRÁ ÓHEFTUM GRANNSKOÐARA	22
RAKSTRARROKNSKAPUR	24
FÍGGJARSTØÐA - OGN	25
FÍGGJARSTØÐA - SKULD	26
ÚTGREINING AV EGINPENINGI	27
KAPITAL- OG SOLVENSUPPGERÐ	28
YVIRLIT YVIR NOTUR	29
NOTUR - NÝTTUR ROKNSKAPARHÁTTUR	30
NOTUR	39

Nevnd, undirnevndir og stjórn

Nevnd

Símun Absalonsen, lóggildur grannskoðari

Tórshavn. Føddur 1957.

(nevndarformaður)

Innkomin í nevndina í 2020 og stendur fyri vali í 2021

Onnur leiðslustørv: einki

Óheftni: verður mettur sum óheftur

Jóanis Erik Køtlum, cand.merc.

Tórshavn. Føddur 1965.

(næstformaður)

Innkomin í nevndina í 2020 og stendur fyri vali í 2022

Onnur leiðslustørv: JEK-Consult Sp/f, stjóri

Óheftni: verður mettur sum óheftur

Karl Heri Joensen, grótlaðari, bóndi

Klaksvík. Føddur 1955.

Innkomin í nevndina í 2011 og stendur fyri vali í 2023

Onnur leiðslustørv: KHJ Nýgerð Sp/f, stjóri

Óheftni: verður mettur sum óheftur

Frimodt Rasmussen, stjóri

Klaksvík. Føddur 1968.

Innkomin í nevndina í 2014 og stendur fyri vali í 2023

Onnur leiðslustørv: Kenit Sp/f, stjóri, LGS Sp/f, nevndarlimur og stjóri,

Klaksvíkar Sleipistøð P/f og 3 dótturfeløg, stjóri, Norðbýli Sp/f, nevndarlimur

Óheftni: verður mettur sum óheftur

Súsanna Olsen, varastjóri

Klaksvík. Fødd 1961.

Innkomin í nevndina í 2019 og stendur fyri vali í 2021

Onnur leiðslustørv: einki

Óheftni: verður mettt sum óheft

Rúni Heinesen, verkfrøðingur

Klaksvík. Føddur 1958.

Innkomin í nevndina í 2020 og stendur fyri vali í 2022

Onnur leiðslustørv: Føroya Bjór P/f, nevndarformaður,

JFK P/f, nevndarlimur, JFK Trol P/f, nevndarlimur

Óheftni: verður mettur sum óheftur

Guðrið Lava Olsen, kredittdeild

Leirvík. Fødd 1962.

Starvsfólkavald

Innkomin í nevndina í 2008 og stendur fyri vali í 2024

Onnur leiðslustørv: einki

Óheftni: verður ikki mettt sum óheft

Tummas Martin Sólsker, vinnukundaleiðari, HD-R
Klaksvík. Føddur 1977.
Starvsfólkavaldur
Innkomin í nevndina í 2012 og stendur fyrri vali í 2024
Onnur leiðslustørv: einki
Óheftni: verður ikki settur sum óheftur

Jørmund Foldbo, kundaráðgevi
Leirvík. Føddur 1961.
Starvsfólkavaldur
Innkomin í nevndina í 2020 og stendur fyrri vali í 2024
Onnur leiðslustørv: einki
Óheftni: verður ikki settur sum óheftur

Grannskoðanarnevnd

Símun Absalonsen, formaður
Jóanis Erik Køtlum
Rúni Heinesen
Guðrið Lava Olsen

Váðanevnd

Guðrið Lava Olsen, forkvinna
Símun Absalonsen
Rúni Heinesen
Jørmund Foldbo

Lønarnevnd

Frimodt Rasmussen, formaður
Karl Heri Joensen
Tummas Martin Sólsker
Súsanna Olsen

Tilráðingarnevnd

Jóanis Erik Køtlum, formaður
Frimodt Rasmussen
Tummas Martin Sólsker
Karl Heri Joensen

Stjórn

Marner Mortensen, stjóri, HD-R, cand.merc.aud.
Klaksvík. Føddur 1963.
Innkomin sum stjóri 12.03.2010
Onnur leiðslustørv: Elektron, nevndarlimur

Umboðsráð

ALEXANDUR JOENSEN	FO-700 KLAKS Vík
ANDREAS D. JOSEPHSEN	FO-700 KLAKS Vík
DEBES CHRISTIANSEN	FO-730 NORÐDEPIL
EDMUNDA LANGGAARD	FO-520 LEIRVÍK
ELSEBETH POULSEN	FO-700 KLAKS Vík
ERLING PETERSEN	FO-700 KLAKS Vík
FINN KJØLBRO	FO-700 KLAKS Vík
GULLAK F. GULLAKSEN	FO-520 LEIRVÍK
HANS JÁKUP KALLSBERG	FO-750 VIÐAREIÐI
HANS JOSEPHSEN	FO-700 KLAKS Vík
HEINI ÓSÁ	FO-700 KLAKS Vík
HERGERÐ ZISKASON	FO-700 KLAKS Vík
HILMAR KALSØ DANIELSEN	FO-700 KLAKS Vík
JEAN DELA CRUZ GUÐJONSSON	FO-700 KLAKS Vík
JENNY HØGNESEN	FO-625 GLYVRAR
JOHN MORTENSEN	FO-700 KLAKS Vík
JOHN P. DANIELSEN	FO-160 ARGIR
JÓANNES HANSEN	FO-650 TOFTIR
JÓGVAN EDMUND Á GEILINI	FO-765 SVÍNOY
JÓHANNA Á TJALDRAFLØTTI	FO-700 KLAKS Vík

JÓHANNUS KALLSGARÐ JOENSEN	FO-798 TRØLLANES
KARL HERI JOENSEN	FO-700 KLAKS Vík
KATRIN NÆS	FO-740 HVANNASUND
KRISTIAN MARTIN RASMUSSEN	FO-700 KLAKS Vík
LEIF HEIMUSTOVU JOHANNESSEN	FO-700 KLAKS Vík
MARKUS TUMMAS Á GRAVARBØ	FO-700 KLAKS Vík
MORTAN JOHANNESSEN	FO-100 TÓRSHAVN
NIELS V. PETERSEN	FO-700 KLAKS Vík
OLIVUR THOMSEN	FO-700 KLAKS Vík
PETRA NYSTED	FO-740 HVANNASUND
RÚNI HEINESEN	FO-700 KLAKS Vík
SIGGVARD JOENSEN	FO-100 TÓRSHAVN
SÍMUN ABSALONSEN	FO-100 TÓRSHAVN
SÓLEYÐ KLETTSKARÐ Í KONGSSTOVU	FO-785 HARALDSSUND
STEFFAN ROSEN LUND OLSEN	FO-700 KLAKS Vík
SØREN Z. JACOBSEN	FO-700 KLAKS Vík
TÓRBJØRN JACOBSEN	FO-625 GLYVRAR
TÓRHALLUR STAKSÁ	FO-750 VIÐAREIÐI
VICTOR NIELSEN	FO-700 KLAKS Vík

5-ára yvirlit

Lyklatöl	2020	2019	2018	2017	2016
Solvensprosent	22,6	21,7	20,5	19,2	19,1
Kjarnukapitalprosent	20,6	19,6	18,4	17,2	16,9
Renting av eiginogn áðrenn skatt	6,0	3,9	5,7	7,2	7,1
Renting av eiginogn eftir skatt	6,0	3,5	6,2	8,0	7,1
Úrslit fyri hvørja kostnaðarkrónu	1,25	1,15	1,21	1,27	1,25
Rentuváði	2,2	1,3	2,0	1,7	2,3
Gjaldoyrastøða	0,6	0,8	0,5	0,7	0,3
Gjaldoyraváði	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Útlán og niðurskrivingar í mun til innlán	81,7	82,4	83,6	82,8	81,5
Gjaldføri yvir lógarinnar kravi (§ 152)	122,1	173,9	168,0	168,3	176,1
Gjaldføri sambært LCR	277,0	253,6	244,4	397,0	209,1
Stórir kundar í mun til kapitalgrundarlag (>10 %)	-	-	-	41,4	46,3
Stórir kundar í mun til kjarnukapital (20 størstu)	127,6	116,3	134,7	-	-
Partur av ágóða við niðursettari rentu	0,1	0,2	0,5	0,5	0,7
Akkumulerað niðurskrivingarprosent	1,3	1,6	1,9	1,9	1,8
Taps- og niðurskrivingarprosent í árinum	0,2	-0,1	0,1	0,1	0,2
Útlánsvøxtur í árinum	2,2	3,2	4,4	6,8	6,0
Útlán í mun til eginpening	7,4	7,8	7,9	8,0	8,1
Høvuðstøl (1.000 DKK)	2020	2019	2018	2017	2016
Rakstrarroknskaptøl					
Netto rentu- og kostnaðarinntøkur	77.856	72.804	73.080	69.863	66.058
Aðrar vanligar inntøkur	187	345	2.028	1.188	1.437
Vanligar inntøkur tilsamans	78.043	73.149	75.108	71.051	67.495
Útreiðslur til starvsfólk og fyrisiting	57.027	63.243	55.546	51.717	50.517
Avskrivningar, ítøkilig ogn	1.636	1.524	4.728	2.367	2.348
Aðrar vanligar útreiðslur	372	431	374	261	400
Vanligar útreiðslur tilsamans	59.035	65.198	60.648	54.345	53.265
Úrslit av vanligum rakstri	19.008	7.951	14.460	16.706	14.230
Virðisjavnan	-358	-1.350	19	2.238	3.400
Tap og niðurskrivingar, skuldarar	3.119	-2.912	1.345	3.166	3.300
Úrslit áðrenn skatt	15.531	9.513	13.134	15.778	14.330
Skattur	0	900	-1.080	-1.620	0
Ársúrslit	15.531	8.613	14.214	17.398	14.330
Figgjarstøða					
Útlán	1.990.121	1.946.642	1.886.287	1.809.286	1.694.210
Virðisbrøv	530.969	482.420	502.685	452.455	484.427
Innlán	2.469.104	2.402.655	2.302.496	2.226.817	2.119.321
Javni	2.783.214	2.706.181	2.587.323	2.494.431	2.372.176
Eginpeningur	267.869	250.137	238.091	227.349	209.094
Kapitalgrundarlag	283.852	265.821	252.975	244.392	227.854
Ábyrgdir	122.168	97.797	83.805	65.876	64.963

Leiðslufrágreiðing

2020 í stuttum – nøktandi avlop hóast Covid-19

- Úrslitið áðrenn skatt var eitt avlop upp á 15,5 mió. kr.
- Eginognin rentaði við 6 % áðrenn skatt
- Útlánini øktust við 2,2 %
- Innlánini øktust við 2,8 %
- Ábyrgdarfæið hækkaði við 13,1 %
- Útlánsprosentíð 81,7
- Gjaldfærisvirðingurinn (LCR) 277 %
- Solvensurin 22,6 %

Virksemi

Sparikassans virksemi er at veita fíggarligar tænar til privat og vinnurekandi viðskiftafólk og almennar stovnar um alt landið. Sparikassin ynskir at veita viðskiftafólki sínum eitt fjølbroytt úrval av fíggarligum tænastrum umframt holla og professionella ráðgeving.

Búskapargongdin í Føroyum

Fyri sparikassan hevur tað týðning at fylgja við og áhaldandi meta um búskaparligu gongdina í samfelagnum, tá hendan hevur ávirkan á virksemið hjá sparikassanum, og samstundis eisini er útgangsstøði fyri metingum um gongdina framyvir.

Gongdin í føroyska búskapinum hevur verið góð seinnu árin. Í tíðarskeiðnum 2009-2019 øktist BTÚ úr 12,2 mia. kr. til 20,9 mia. kr., sum svarar til ein miðal vøkstur upp á 5,5 % um árið. Góða gongdin í búskapinum helt fram í fyrsta ársfjórðingi av 2020, men eftir tað hevur Covid-19 farsóttin ávirkað búskapin. Seinasta metingin hjá Búskaparráðnum er, at búskapurin minkaði 4,8 % í 2020.

Tað eru serliga framleiðsla og útflutningur av alilaksi, sum hava verið berandi fyri búskaparvøxsturin seinnu árin. Síðan 2013 hevur laksurin verið omanfyri 40 % av samlaða útflutningsvirðinum í Føroyum. Tó minkaði virðið á útflutninginum av laks í 2020 orsakað av lægri prisi í seinna hálvári, men eisini orsakað av minni tøku. Útflutningsvirðið av laks í 2020 var 3,3 mia. kr., sum er ein minking upp á 730 mió. kr. í mun til 2019. Lækkingin í laksaprisinum í seinna hálvári av 2020 kemst serliga av Covid-19, og hevur havt stóra ávirkan á útflutningsvirðið og lønsemið hjá alivinnuni. Roknað verður við, at prísurin á laks økist aftur, tá koppingarevnið verður meira útbreitt seinni í 2021, og harafturat væntast tókan av laks at økjast í 2021. Alivinnan væntast tí framhaldandi at stuðla væl undir búskaparvøxsturin í 2021.

Uppsjóvarvinnan hevur eisini stuðlað væl undir stóra búskaparvøxsturin seinnu árin. Samlaða landingarvirðið av makreli, sild og svartkjafti var 1,7 mia. kr. í 2020, ið er óbroytt í mun til árið fyri. Covid-19 hevur yvirskipað ikki ført til minkandi eftirspurning eftir nevndu pelagisku fiskasløgum í 2020. Í 2021 eru kvotur ásettar fyri sild og svartkjaft, men makrelkvotan er ikki lýst enn, tí avtalur eru ikki komnar í lag við Stórabretland og ES. Hetta merkir, at føroysk skip ikki hava fiskað makrel higartil í 2021. Roknað verður tó við, at somu nøgdir av makreli kunnu fiskast í føroyskum øki í summar, men tá fiskurin ikki hevur somu góðsku um hesa tíðina, verður roknað við, at sølurvirðið verður lægri enn undanfarin ár.

Lága rentustøðið seinastu árin hevur staðið við í farna ári, og hetta hevur, saman við einum lutfalsliga lágum oljuprís, stuðlað undir búskaparvøxsturin, ið fyrst og fremst hevur verið drivin av útlenskum eftirspurningi eftir laks og pelagiskum fiskavørum, og í nakað minni mun almennu og privatu nýtsluni.

Arbeisloysið er lækkað stóðugt seinastu árin, og síðan ársbyrjan 2019 hevur arbeiðsloysið verið niðanfyri 2 %. Hóast arbeiðsloysið hækkaði eitt vet eftir at myndugleikarnir settu tiltøk í verk fyri at minka um smittuvandan av Covid-19, so er arbeiðsloysið framvegis sera lágt. Áhaldandi lága arbeiðsloysið hevur eisini við sær, at trúst verður lagt á arbeiðsmarknaðin. Í desember 2020 var árstíðarjavnaða talið av løntakarum omanfyri 27.000. Bæði lága arbeiðsloysið og talið á løntakarum eru greið tekin um, at trúst er á føroyska arbeiðsmarknaðinum og búskapinum annars.

Størsti vøxturin í talinum av løntakarum seinastu árinu hevur verið í byggivinnuni. Síðan 2017 hevur lutfalsliga talið av løntakarum í byggivinnuni verið omanfyri 8 %, ið er sama lutfallið sum í 2008, tá figgjarkreppan rakti heimsbúskapin. Í 2020 hevur talið av løntakarum í byggivinnuni verið omanfyri 9 % í miðal. Roknað verður við, at nógv byggivirksemi eisini verður í 2021 serliga í sambandi við fløguætlanir hjá vinnufyrirkum.

Góða gongdin í føroyska búskapinum í fleiri ár hevur við sær, at tilflytingin til Føroyar økist. Netto tilflytingin hevur verið positiv síðan 2014, og í árinum var netto tilflytingin 535, ið er ein minking í mun til tvey tey undanfarnu árinu. Nakað minni enn helmingurin av tilflytingini er til høvuðsstaðarøkið og harnæst til Eysturoy, har netto tilflytingin í árinum var 115. Stóra tilflytingin seinnu árinu til høvuðsstaðarøkið økir eftirspurningin eftir býli, og hetta hevur trýst húsaprísirnar í hesum øki upp eftir seinnu árinu, men eisini í størri bygðum og býum uttanfyri høvuðsstaðarøkið, hevur verið trýst á húsaprísirnar í 2020.

Nakrar av innlendsku vinnunum eru hart raktar av Covid-19. Av hesum eru vinnurnar flutningstænasta, hotell- og matstovuvinnan, og ferðavinnan sera hart raktar - fyrst og fremst av almennu tiltøkunum, sum eru sett í verk fyri at minka um smittuvandan. Talið av gistingum á gistingarhúsum minkaði yvirskipað við 40 % í 2020 í mun til 2019. Almennu tiltøkini við hjálparpaknum til húsarhald og fyrirkur hava tó børt um inntøkumissin í hesum vinnum. Útlit eru til, at eftirspurningurin í hesum vinnum fer spakuliga at økjast, tá koppingarevnið verður meira útbreitt.

Sparikassin fylgir neyvt við gongdini í búskapinum, og hvussu hendan ávirkar kundar og virksema sparikassans, og er til reiðar at seta neyðug tiltøk í verk.

Gongdin hjá Norðoya Sparikassa í 2020

Úrslitið áðrenn skatt í 2020 var eitt avlop upp á 15,5 mió. kr. í mun til 9,5 mió. kr. í 2019, sum er ein øking upp á 6 mió. kr. Renting av eginognini áðrenn skatt varð 6 % og eginognin var 268 mió. kr. við árslok 2020.

Úrslitið í 2020 er í stóran mun merkt av, at netto rentuinntøkurnar eru øktar, meðan útreiðslurnar eru munandi lækkaðar samanborið við árið fyri, tá ið sparikassin hevði stakútreiðslur í sambandi við 100-ára hátíðarhald. Harumframt er úrslitið merkt av, at sparikassin hevur avsett pening til møgulig tap í sambandi við langtíðarárin av Covid-19.

Rentustøðið er framvegis sera lágt og hetta leggur trýst á inntøkurnar hjá peningastovnum. Harumframt hava peningastovnar útreiðslur av yvirskotsgjaldføri, sum verður sett í Tjóðbankan og styttri lánsbrøv, har rentan í rúma tíð hevur verið negativ. Hetta hevur havt við sær, at peningastovnar hava ásett negativa rentu fyri ávís innlán.

Sparikassin valdi í byrjanini av árinum at biða við negativum rentum á innlánunum hjá privatkundum, hóast aðrir peningastovnar høvdu boðað frá hesum. Ein avleiðing av hesum varð, at sparikassin hevði stóran innlánsvøxtur og harav øktar útreiðslur fyrru helvt av árinum. Innlánsvøxturin fyrra hálvár var 115 mió. kr., ið svarar til 4,8 %. Fyri at tálma innlánsvøxtrinum og útreiðslunum harav, var neyðugt hjá sparikassanum at áseta negativa rentu fyri ávís innlán hjá bæði privatkundum og vinnukundum. Innlánsvøxturin við ársenda var 2,8 %, sum svarar til 66 mió. kr.

Hóast kappingin um góðu útlánskundarnar er stór, so hevði sparikassin ein útlánsvøxtur upp á 2,2 % í 2020, ið svarar til 43 mió. kr. Harumframt merkir sparikassin ein øktan áhuga fyri realkredittlánunum, sum verða veitt í samstarvi við DLR. Ábyrgdir móttvegis DLR eru nærum tvífaldaðar úr 16,1 mió. kr. upp í 29,3 mió. kr. við ársenda 2020.

Økta virksema og tillagingin av rentuútreiðslum hava betrað um netto rentuinntøkurnar, sum øktust úr 62 mió. kr. upp í 67,8 mió. kr. Ein partur av økingini kemst av, at sparikassin við ársenda 2019 endurfíggaði ábyrgdarlánið á 25,5 mió. kr., sum merkti eina lægri rentuútreiðslu upp á 1 mió. kr. í roknskapinum fyri 2020.

Um sæð verður burtur frá virðisjavnan og niðurskrivingum uppá útlán, hevði sparikassin eitt avlop av vanligum rakstri í 2020 upp á 19 mió. kr. í mun til 8 mió. kr. í 2019. Úrslitið av vanligum rakstri í 2019 var serliga merkt av stakútreiðslum í sambandi við 100-ára hátíðarhald, men hóast hetta, so er talan um munandi framgongd í 2020.

Fígjareftirlitið var á regluligari eftirlitsvitjan í sparikassanum í juni mánaða. Fígjareftirlitið staðfesti, at sparikassin skuldi styrkja um inntjening og kapitalgrundarlag umframt betra um mannagongdir og stýring á kredittøkinum. Gjøgnumgongdin av útlánum hevði við sær, at sparikassin skuldi niðurskriva 750 t.kr. afturat, og varð hetta gjørt í roknskapinum fyrra hálvár. Sparikassin metir, at við framdu tillagingunum í 2020 er grundraksturinn á einum nøktandi støði í mun til komandi árin, soleiðis at sparikassin kann økja um sína eiginogn fram til 2025, tá ið øll kapitalkrøv eru komin í gildi.

Árið 2020 hevur verið merkt av farsóttini Covid-19, sum hevur ávirkað allan heimsbúskapin. Hóast sparikassin ikki hevur staðfest beinleiðis tap av Covid-19, so er neyðugt at meta um langtíðarárin av Covid-19, tá ið niðurskrivingar av útlánum skulu gerast. Í hesum sambandi hevur sparikassin avsett tilsamans 8 mió. kr. í niðurskrivingum við ársenda 2020. Her er ikki talan um staðfest tap, men um upphædd, sum er sett til síðis til komandi møgulig tap.

Í ársfrásøgnini fyri 2019 varð mettt, at ársúrslitið áðrenn skatt fyri 2020 var eitt avlop millum 8-13 mió. kr. Sparikassin kann nú staðfesta, at úrslitið áðrenn skatt fyri 2020 er betri enn upprunaliga mettt.

Sparikassin er nøgdur við gongdina í 2020.

Vaksandi áhugi fyri ábyrgdarpeningi

Norðoya Sparikassi er einasti sjálveigandi sparikassi í Føroyum og øll hava møguleika at tekna ábyrgdarpening í sparikassanum til serliga góða rentu.

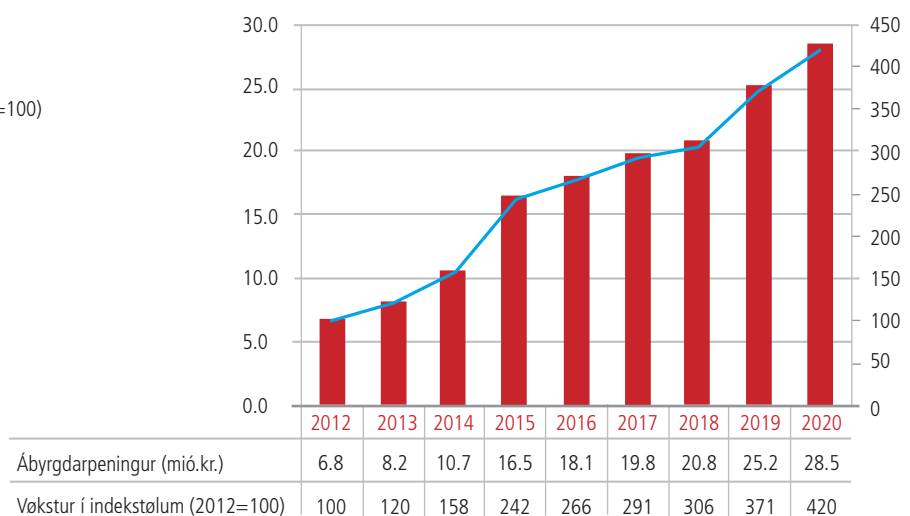
Í 2012 varð latið upp fyri at tekna meiri ábyrgdarpening enn gamla markið upp á kr. 20.000. Hámarkið fyri at tekna ábyrgdarpening er kr. 300.000.

Sparikassans politikkur fyri 2020 er, at árliga rentan á ábyrgdarpeningi verður 4 %. Tó hevur Fígjareftirlitið vegna Covid-19 mælt peningastovnum til varsemi í sambandi við útgjald av rentu av ábyrgdarpeningi fyri 2020. Hetta tekur sparikassin til eftirtektar og tí mælir nevndin til, at rentan á ábyrgdarpeningi fyri 2020 verður 3 %. Rentupolitikkurin fyri 2021 er, at árliga rentan á ábyrgdarpeningi framvegis verður 4 %. Árliga rentan á ábyrgdarpeningi verður ásett á vanliga umboðsráðsfundi sparikassans. Sparikassin kann víkja frá ásettu rentuni um sparikassans avlop, tøkur tiltakspeningur, ella figgjarliga støðan annars talar fyri hesum.

Vøkturin seinastu árin bendir á, at ábyrgdarar eru væl nøgdir við rentuna. Sparikassin merkir framvegis stóran áhuga fyri at seta pening í ábyrgdarfæ. Samlaða ábyrgdarfæið var 28,5 mió. kr. við árslok 2020 og hevur verið støðugt vaksandi síðan ábyrgdarskipanin varð broytt í 2012.

Ábyrgdarpeningur

■ Ábyrgdarpeningur (mió.kr.)
— Vøktur í indekstølum (2012=100)

Norðoya Sparikassi ikki SIFI framyvir

Visandi til lóg um fíggarvirksemi hevur Fíggjareftirlitið tann 29. juni 2020 endurútnevnt Norðoya Sparikassa til SIFI-peningastovn. Við hesum er álagt sparikassanum at hava serligt SIFI-kapitalkrav upp á tilsamans 1,5 % í 2020.

Løgtingið samtykti í desember 2020 eitt ríkislógartilmæli um at broya lógina um SIFI-peningastovnar í Føroyum. Ríkislógartilmælið var grundað á tilmæli frá danska váðaráðnum frá 4. mars 2020, har mælt varð til at broyta markvirðini fyri nær ein føroyskur peningastovnur verður útnevndur SIFI-peningastovnur. Eitt nýtt mark skuldi ásetast afturat verandi mørkum. Hetta markið ásetur, at javnin hjá peningastovninum skal vera 3 mia. kr. ella størri, fyri at kunna verða útnevndur til SIFI. Danska stjórnin valdi at fylgja tilmælinum frá váðaráðnum og sum úrslit av hesum varð ríkislógartilmæli lagt fyri Løgtingið.

Lógarbroytingin fær gildi frá 1. januar 2021 og ásetur fylgjandi markvirðir fyri, hvat eyðkennir ein SIFI-peningastovn.

1. Javni peningastovnsins er størri enn 13 % av føroysku bruttotjódarúrtøkuni
2. Útlán peningastovnsins eru størri enn 10 % av samlaðu útlánunum hjá føroysku peningastovnunum í Føroyum
3. Innlán peningastovnsins eru størri enn 10 % av samlaðu innlánunum hjá føroysku peningastovnunum í Føroyum
4. Er javni peningastovnsins minni enn 3 mia. kr., verður hann ikki útnevndur SIFI-peningastovnur

Ein peningastovnur verður útnevndur SIFI-peningastovnur, um hann fer upp um eitt ella fleiri av markvirðunum sambært pkt. 1-3 omanfyri í tvey fylgjandi ár. Harafturat skal javnin í minsta lagi vera 3 mia. kr.

Markvirðið á 3 mia. kr. verður leyfandi endurmett og broytt, í samsvari við gongdina í føroyska bankageiranum. Markið kann tó ikki ásetast lægri enn 3 mia. kr.

Av tí at javnin hjá sparikassanum var minni enn 3 mia. kr. við ársenda 2020, verður sparikassin ikki útnevndur SIFI-peningastovnur á sumri 2021. Hetta merkir, at serliga SIFI-kapitalkravið á 1,5 % ikki verður galdandi framyvir.

Strategi

Søgan vísir okkum, at einfaldi setningurin, sum Norðoya Sparikassi hevur sett sær, har dentur verður lagdur á innlán og útlán til privatar og vinnurekandi kundar í Føroyum, gevur okkum eina sterka støðu.

Í 2014 varð ein strategi lögð fyri kós sparikassans fram til 2019. Strategi 2019 hevði hesa visjón:

- Sjónlig og kundafokuserað
- Vøkstur og økt rakstrarúrslit
- Dugnalig starvsfólk

Tíðliga í 2019 var farið undir arbeiðið við nýggjari strategi. Óvissan kring SIFI-spurningin bar við sær, at arbeiðið varð útsett. Nú er strategiarbeiðið tikið upp aftur og meiri verður at frætta, tá ið komið er á mál. Inntil komið er á mál, verður hildið fram við verandi strategi.

Roknskaparfrágreiðing

Netto rentuinntøkur

Netto rentuinntøkurnar hækkaðu úr 62 mió. kr. upp í 67,8 mió. kr. í 2020, sum er ein øking upp á 5,9 mió. kr. svarandi til 9 %. Økingin stavar í høvuðsheitum frá tillaging av innlánsrentum, tillaging av rentuútreiðslum til ábyrgdarlån og sparikassans økta virksemi.

Netto rentu- og kostnaðarinntøkur

Netto rentu- og kostnaðarinntøkurnar vóru 77,9 mió. kr. í 2020 í mun til 72,8 mió. kr. í 2019. Tað er ein hækking upp á 5,1 mió. kr., ella 7 %.

Virðisjavnan

Virðisjavnan tilsamans vísti eitt hall upp á 0,4 mió. kr. fyri 2020 sammett við eitt hall upp á 1,3 mió. kr. í 2019.

Virðisjavnan av lánsbrøvum vísti eitt hall upp á 1,1 mió. kr. Virðisjavnan av partabrøvum var eitt avlop upp á 0,6 mió. kr., meðan virðisjavnan av gjaldoyra var eitt avlop upp á 0,1 mió. kr.

Útreiðslur til starvsfólk og fyrisiting

Samlaðu útreiðslurnar til starvsfólk og fyrisiting vóru 57 mió. kr. í 2020 sammett við 63,2 mió. kr. í 2019. Hesin postur er samansettur av løn til leiðslu og starvsfólk, umframt øllum vanligum rakstrarútreiðslum. Í 2019 var posturin serliga merktur av ikki afturvendandi útreiðslum í sambandi við 100-ára hátíðarhald sparikassans.

Løn og samsýning til umboðsráð, nevnd og stjórn var 3,5 mió. kr. í 2020, sum er óbroytt í mun til árið fyri.

Løn og eftirløn til starvsfólk vóru 26,8 mió. kr. í 2020 móti 26,2 mió. kr. í 2019, sum er ein hækking upp á 0,6 mió. kr. Talan er í høvuðsheitum um sáttmálabundna lønarhækking. Talið av ársverkum lækkaði úr 44,9 til 44,5 í 2020. Útreiðslur til sosiala trygd øktust við 0,1 mió. kr., frá 4,4 mió. kr. til 4,5 mió. kr.

Útreiðslur til fyrisiting lækkaðu úr 29,1 mió. kr. í 2019 til 22,3 mió. kr. í 2020, sum er ein lækking upp á 6,9 mió. kr. Høvuðsorsøkin til lækkingina eru áður nevndu stakútreiðslur til 100-ára hátíðarhald sparikassans í 2019. Sparikassin hevur í 2020 útreiðsluført tilsamans 1,8 mió. kr. í sambandi við menning av verkætlanini Talgildu Føroyar. Sparikassin arbeiðir framhaldandi miðvíst við at tillaga kostnaðarstøðið til lága rentustøðið.

Av- og niðurskrivingar av ítøkiligum ognum

Av- og niðurskrivingar av ítøkiligum ognum vóru 1,6 mió. kr. í 2020 móti 1,5 mió. kr. árið fyri, sum er ein hækking upp á 0,1 mió. kr. Umframt av- og niðurskriving av rakstrargögnum og fastognum til egna nýtslu, umfatar posturin avskrivningar av innrætting av leigaðum hølum hjá sparikassanum.

Aðrar rakstrarútreiðslur

Aðrar rakstrarútreiðslur í 2020 vóru 0,4 mió. kr., sum er óbroytt í mun til árið fyri. Aðrar rakstrarútreiðslur umfata gjald til Afviklings- og Garantiformuen, og gávur til almenn gagnlig og vælgerandi endamál.

Sparikassin hevur í 2020 goldið til Afviklingsformuen, sum er skipanin í sambandi við umskipan og avtøku av figgjarstovnum.

Árliga ásetur umboðsráð sparikassans eina peningaupphædd, sum kann nýtast til almenn gagnlig og vælgerandi endamál. Í 2020 var henda upphædd 0,4 mió. kr. og mælt verður til, at upphæddin verður 0,4 mió. kr. í 2021.

Avskrivningar og niðurskrivingar upp á skuldarar

Covid-19 hevur ávirkað allan heimsbúskapin, men enn hevur sparikassin ikki staðfest beinleiðis tap í hesum sambandi.

Tó er óvissan um langtíðarárinini av Covid-19 stór, og neyðugt er at avseta pening til møgulig komandi tap grundað á leiðslumetingar. Sparikassin avsetti 1,3 mió. kr. í roknskapinum fyri 2019 grundað á leiðslumetingar, men vegna Covid-19 hevur verið neyðugt at hækka hesa avseting til í alt 8 mió. kr. við ársenda 2020. Talan er um upphædd, sum er sett til síðis í sambandi við langtíðarárin og møgulig komandi tap av Covid-19.

Í 2020 hevur sparikassin framt niðurskrivingar upp á 3,1 mió. kr. samanborið við afturføring av niðurskrivingum upp á 2,9 mió. kr. í 2019.

Kapitalpartar í assosieraðum og tilknýttum fyrirkæmum

Sparikassin hevur ikki kapitalpartar í assosieraðum og tilknýttum fyrirkæmum.

Skattur

Við ársbyrjan 2020 hevði sparikassin eitt samlað skattligt hall upp á 68,3 mió. kr. Verður skattliga avlopið fyri 2020 upp á 16,6 mió. kr. drigið frá, verður skattliga hallið 51,7 mió. kr. við ársenda 2020. Grundað á varisligar metingar og sannlíkindi fyri, at sparikassin fer at gagnnýta ein part av hesum framfærda halli komandi árin, valdi sparikassin í 2015 at taka ein part av útsettu skattaáognini upp á 5,4 mió. kr. við í roknskapin fyri 2015. Upphæddin varð endurmett til 7,2 mió. kr. við ársenda 2019. Grundað á varisliga meting av skattskyldugu inntøkuni komandi 3 árin hevur sparikassin endurmett virðið av útsettu skattaáognini til í alt 7,2 mió. kr. í 2020. Harvið verður eingin skattur at bóka í rakstrinum fyri 2020.

Sparikassin endurmetur árliga um sannlíkindini fyri, í hvønn mun sparikassin fer at gagnnýta framfærda skattliga hallið. Víst verður annars til notu 16 í ársroknskapinum.

Fíggarstöða

Fíggarstöða sparikassans var 2.783 mió. kr. í 2020, í mun til 2.706 mió. kr. í 2019, sum er ein vøkstur upp á 77 mió. kr., ella 2,8 %.

Útlánini hækkaðu við 43 mió. kr. til 1.990 mió. kr. í 2020, sammett við 1.947 mió. kr. í 2019, sum er ein hækking upp á 2,2 %.

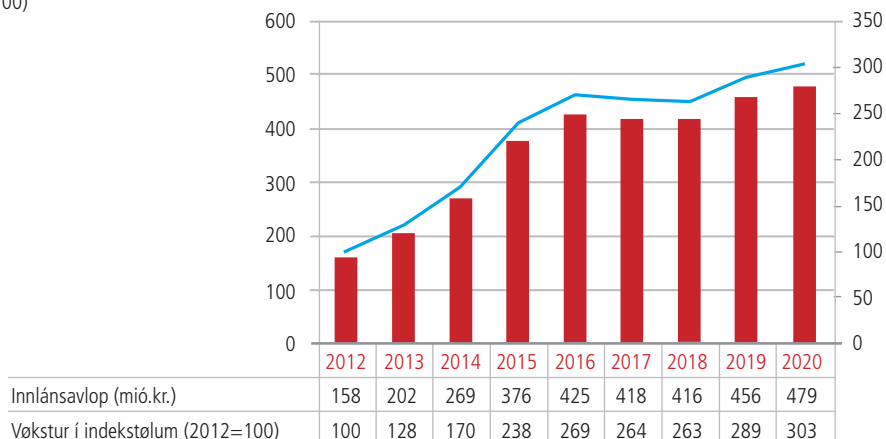
Innlánini hækkaðu við 66 mió. kr. til 2.469 mió. kr. í 2020, sammett við 2.403 mió. kr. í 2019, sum er ein hækking upp á 2,8 %.

Innlánsavlopið hevur verið vaksandi síðani 2012 og við ársenda 2020 var innlánsavlopið 479 mió. kr.

Innlánsavlop

■ Innlánsavlop (mió.kr.)

— Vøkstur í indekstølum (2012=100)

Broytingar í muninum millum innlán og útlán ávirka eisini útlánsprosentíð, sum í 2020 lækkaði úr 82,4 til 81,7 %.

Sparikassin metir, at innlánsavlop og útlánsprosent eru á einum hóskaði støði í mun til sparikassans virksemini.

Skyldur, ið ikki eru ferdar í fíggarstøðuna, øktust í 2020 til 122,2 mió. kr. frá 97,8 mió. kr. í 2019, sum er ein øking upp á 24,4 mió. kr. Umleið helmingurin av økingini stavar frá ábyrgdum í sambandi við realkreditt, meðan hin helmingurin eru ábyrgdir í sambandi við byggiverkætlanir.

Gjaldføri

Gjaldførið hjá sparikassanum er gott. Yvirdekningurin í mun til lógarkravið sambært § 152 í lóg um fíggarligt virksemini, er uppgjærdur til 122 % við árslok 2020 í mun til 174 % við árslok 2019.

Kunngerðin um LCR varð sett í gildi fyri Føroyar frá 1. november 2020. Kunngerðin ásetur, at peningastovnar skulu hava eitt LCR lyklatal á minst 100 %. LCR lyklatalið var við árslok 2020 uppgjært til 277 % móti 254 % við árslok 2019.

Framyvir verður bert LCR kravið galdandi og fellur § 152 lógarkravið sostatt burtur.

Eftirlitsdiamanturin

Fíggaræftirlitið setti í 2012 í gildi ein sokallaðan eftirlitsdiamant. Har verða nevnd fimm ávaringartekin, sum kunnu geva ábendingar um, at ein peningastovnur hevur ov høgan váða. Niðanfyri er yvirlit yvir sparikassans váða í mun til hesi ávaringartekin.

Ávaringartekin	Markvirði	Norðoya Sparikassi
Stórir kundar (20 størstu)	< 175 %	128 %
Útlánsvøkstur	< 20 %	2,2 %
Útlán til fastognir	< 25 %	9,0 %
Fíggingarlutfall	< 1	0,7
Lyklatal fyri gjaldføri	> 100 %	310 %

Samanumtikið er sparikassin væl innanfyri hesi fimm ávaringartekin.

Góð virkisleiðsla

Sparikassin vil eftir besta førimumi fylgja tilmælinum um góða virkisleiðslu, umframt at fylgja tilmælinum frá Finans Danmark um leiðreglur fyri leiðslu við serligum atlit til peningastovnar. Víst verður til frágreiðing um góða virkisleiðslu á heimasíðu sparikassans.

Kapitalviðurskipti

Kapitalgrundarlag sparikassans, eftir at avlopið fyri 2020 er lagt afturat, er 284 mió. kr.

Solvensur sparikassans við árslok 2020 er uppgjærdur til 22,6 % móti 21,7 % við árslok 2019.

Umframt at gera upp lógarkravda solvensin skal sparikassin gera upp ein individuella solvenstørv, sum við árslok 2020 er uppgjærdur til 10,3 % móti 10,6 % við árslok 2019. Sparikassin metir javnan um grundarlagið, mannagongdina og fyritreytirnar í sambandi við uppgjærd av individuella solvenstørvinum.

Seinastu árini eru kapitalkrøvini til peningastovnar munandi herð og komandi árini verða einki undantak, tá ið samlaða kapitalkravið (NEP-kravið) stigvíst hækkar fram til 1. juli 2025.

Sambært CRR/CRD IV lóggávuni skulu allir peningastovnar hava eina kapitalverju upp á 2,5 %. Harumframt skal sparikassin sum SIFI-peningastovnur hava eina SIFI-kapitalverju upp á 1,5 % í 2020. Sum áður nevnt verður kravið um SIFI-kapitalverju ikki galdandi, tá ið sparikassin ikki verður endurútnevndur til SIFI-peningastovn á sumri 2021.

Harumframt hava peningastovnar í Føroyum fingið álagt krav um systemiska kapitalverju, sum er galdandi fyri allar føroyskar eksponeringar. Hetta er grundað á tilmæli frá danska váðaráðnum, sum staðfestir, at føroyski búskapurin er viðkvæmur og í stóran mun tengdur at gongdini í fiski- og alivinnu. Harvið kunnu óvæntaðir fíggarligir smetitir í hesum vinnugreinum hava stóra ávirkan á føroyska fíggarjageiran. Føroyska váðaráðið tekur undir við tilmælinum. Systemiska kapitalverjan hækkaði úr 2 % upp í 3 % 1. januar 2020, men vegna Covid-19 er systemiska kapitalverjan lækkað aftur til 2 %, sum var galdandi við ársenda 2020.

Umframt individuella solvenstørv og kapitalverjukrøv hevur sparikassin fingið álagt ískoyti til kapitalkrav (NEP-ískoyti).

Fíggarjareftirlitið hevur í brævi tann 21. desember 2020 boðað frá, at sparikassans NEP-ískoyti verður 8 %. NEP-ískoytið verður stigvíst sett í verk frá 1. januar 2020 til 1. juli 2025.

Samlaða kapitalkravið við ársenda 2020 er uppgjørt til 17,4 %. Sparikassin hevði sostatt ein solvensvirdekning – munur millum solvens og kapitalkrav – upp á 5,2 %-stig við ársenda 2020. Hetta svarar til ein yvirdekning upp á uml. 65 mió. kr.

Leiðslan metir, at solvensur sparikassans er nøktandi til tess at dekkja tann váða, ið stendst av virksemini sparikassans. Nærri er greitt frá um hesi viðurskipti í sparikassans váðafrágreiðing 2020.

Sambært brævinum frá Fíggarjareftirlitinum hækka samlaða kapitalkravið (NEP-kravið) upp til 24,4 % frá 1. juli 2025. Íroknað NEP-kravið er SIFI-kapitalverja á 1,5 %, sum ikki verður galdandi, tá ið sparikassin ikki verður endurútnevndur til SIFI-peningastovn. Um sæð verður burtur frá hesum, verður samlaða NEP-kravið 22,9 % frá 1. juli 2025. Fíggarjareftirlitið ásetur NEP-kravið árliga og harvið kann NEP-kravið broytast yvir tíð.

Sparikassin hevur ætlanir um at uppfylla NEP-kravið, og hava ein hóskað kapitalvirdekning, við at styrkja kapitalgrundarlagið við fluttum vinningi og vøkstri í ábyrgdarpeningi komandi árin. Mett verður, at sparikassin er væl fyri at taka ímóti hesum kapitalkrøvum.

Grannskoðaranevnd

Nevnd sparikassans hevur valt eina sjálvstøðuga grannskoðaranevnd, ið er mannað við 4 limum, og eru teir:

Símun Absalonsen, formaður
Jóanis Erik Køtlum
Rúni Heinesen
Guðrið Lava Olsen

Nevndin hevur innstillað Símun Absalonsen sum roknskaparkønna í grannskoðaranevndini sambært ásetingunum í kunngerðini.

Nevnd sparikassans hevur góðkent arbeiðssetning og arbeiðsætlan hjá grannskoðaranevndini.

Arbeiðið hjá grannskoðaranevndini fevnir millum annað um at fylgja við:

- arbeiðinum at gera roknskap
- um sparikassans innaneftirlit og váðastýring eru á einum nøktandi støði
- arbeiðinum hjá grannskoðanini

Grannskoðaranevndin hevur 2-3 fundir árliga og innstillar til nevndina.

Váðanevnd

Váðanevndin er mannað við 4 limum og eru teir:

Guðrið Lava Olsen, forkvinna
Símun Absalonsen
Rúni Heinesen
Jørmund Foldbo

Tilráðingarnevnd

Tilráðingarnevndin er mannað við 4 limum og eru teir:

Jóanis Erik Køtlum, formaður
Frimodt Rasmussen
Tummas Martin Sólsker
Karl Heri Joensen

Lønarnevnd

Lønarnevndin er mannað við 4 limum og eru teir:

Frimodt Rasmussen, formaður
Karl Heri Joensen
Tummas Martin Sólsker
Súsanna Olsen

Arbeissetningur fyri ávikavist grannskoðaranevnd, váðanevnd, tilráðingarnevnd og lønarnevnd eru á heimasíðu sparikassans.

Málsetningur fyri undirumboðaða kynið í nevndini

Nevndin samtykti 27. februar 2020 eitt mark fyri partinum av tí undirumboðaða kyninum í nevnd sparikassans. Sparikassin miðar ímóti, at talið av nevndarlimum av tí undirumboðaða kyninum skal í minsta lagi verða 33 % frá 2023. Við ársenda 2020 var kynsbýtið í nevndini 78 % menn og 22 % kvinnur.

Óvissur í sambandi við virðisáseting

Arbeitt verður støðugt við at betra og menna nýggjar arbeidshættir til hesar virðisásetingar, og sparikassin metir, at óvissan er á einum støði, sum ikki hevur stóran týðning í sambandi við roknskapin. Størstu óvissurnar í sambandi við virðisáseting eru knýttar at niðurskrivingum av útlánum, burturleggingum upp á ábyrgdir, avsetingum móti skyldum og virðisáseting av ognum.

Óvanlig viðurskifti

Tað eru ongi óvanlig viðurskifti í 2020, sum hava havt ávirkan á virðisáseting og metingar sparikassans.

Týðandi hendingar eftir roknskaparlok

Tað eru ongar hendingar ella viðurskifti eftir roknskaparlok, ið hava týðandi ávirkan á ársfrásøgn sparikassans fyri 2020.

Meting um 2021

Lága rentustøðið og harða kappingin um kundarnar leggja framvegis trýst á inntøkurnar, men við tillagingum av rakstrinum ætlar sparikassin framvegis at vera kappingarførur.

Harumframt er stór óvissa í sambandi við Covid-19 og hvussu hetta kemur at ávirka føroyska búskapin í 2021.

Sparikassin væntar, hóast omanfyri nevndu óvissur, at ársúrslitið áðrenn skatt fyri 2021 verður eitt avlop millum 15-18 mió. kr.

Váðar og váðastýring

Tað álíggur nevnd sparikassans at tryggja, at sparikassin hevur eina vælvirkandi váðastýring, soleiðis at allir týðandi váðar verða eyðmerktir og hóskandi skipanir eru til váðastýring. Harafturat skulu váðapolitikkir og váðakarmar fastleggjast.

Váðaaðbyrgdarhavandi hevur vegna stjórnina eftirlit við váðastýringini í sparikassanum. Uppgávan hjá váðaaðbyrgdarhavandi er at tryggja, at váðastýringin er nøktandi og at leiðslan hevur eina greiða mynd av samlaða váða sparikassans.

Sum partur av regluligu kunningini til nevndina verður váðafrágreiðing viðvíkjandi teimum týðandi váðaækjunum lögð fyrri nevndina hvønn ársfjórðing. Harumframt verður váðafrágreiðing frá váðaaðbyrgdarhavandi lögð fyrri nevndina einaferð um árið. Tað álíggur stjórnini og váðaaðbyrgdarhavandi at tryggja, at nøktandi innanhýsis mannagongdir eru í sambandi við mát- ing og stýring av váða. Í sparikassanum er skilnaður ímillum eindirnar, sum avgreiða, og tær sum hava eftirlit.

Rakstur av peningastovnsvirksemi ber við sær, at sparikassin átekur sær nakrar serligar váðar, herundir kredittváðar, marknað- arváðar, gjaldførisváðar og operationellar váðar. Hesir váðar, sum eru lýstir niðanfyri, sýnir sparikassin serligan ans í dagliga virki sínum, tí endamálið við sparikassans politikkum er at avmarka tey tap, sum millum annað kunnu standast av óvæntaðari gongd á figgjarmarknaðinum og búskapinum annars.

Talan kann verða um aðrar váðar, umframt teir sum eru lýstir her, ið kunnu hava ávirkan á framhaldandi rakstur og menning av sparikassanum. Leiðslan metir tó, at teir lýstu váðarnir, eru teir mest týðandi. Endamálið við hesum upplýsingum um váðar og váðastýring er at geva teimum, sum hava áhugamál í sparikassanum betri møguleika at meta um váðaprofil og kapitaltørv sparikassans.

Kredittváði

Kredittváði merkir, at vandi er fyrri figgjarligum tapi, um kundin ikki er førur fyrri at halda sínar figgjarligu skyldur móttvegis sparikassanum. Kredittváði er høvuðskelda til váða sparikassans.

Sparikassin leggur í sínum kredittpolitikki og kredittstýring herðslu á, at hvørki einstøk tap ella fleiri samlað tap innan ávísar vinnugreinar skulu kunna gerast so stór, at hesi í síðsta enda kunnu hava álvarsligar fylgjur fyrri solvensin. Tí arbeiðir sparikassin áhaldandi við at betra um góðskuna av kredittum og at avmarka kredittváðan bæði samlað sæð og innan ávísar vinnugreinar. Sparikassin metir, at kredittváðin er á einum nøktandi varisligum støði, sum er í samsvari við sparikassans kredittpolitikk.

Sambært galdandi kredittpolitikki kunnu vinnulán og ábyrgdir í mesta lagi vera 40 % av samlaða kredittváða sparikassans. Ásett eru eisini ítøkilig mörk viðvíkjandi einstøku vinnugreinunum.

Landafrøðiliga spjaðingin av útlánsvirksemi sparikassans er í dag soleiðis, at kundagrundarlagið fevnir í størstan mun um Norðoyggjar, Eysturoy og Suðurstreymoy - tað vil siga í teimum økjum, har sparikassin hevur deildir.

Sparikassin hevur síðani 2013 havt útlánsvækstur og í 2020 øktust útlánini við 2,2 %. Væksturin í útlánum var í høvuðsheitum til kommunur og privatkudar. Vanliga verður mettt, at stórir vækstir viðførir at dygdir í kredittviðgerðini versnar. Sparikassin ynskir ikki ov stóran vøkstur, men metir, at árligur vøkstur upp á í mesta lagi 7 % er hóskandi fyrri sparikassan.

Ein bólkur av sínámillum samanhangandi kundum verður roknaður sum ein eksponering sambært CRR art. 4.

Eftirlitsdiamanturin hjá Fíggjareftirlitinum ásetur, at markið fyrri 20 tær størstu eksponeringarnar eftir ávísar frádráttir er 175 % av kjarnukapitalinum. Eksponeringar móttvegis almennum stovnum verða ikki roknaðar uppí.

Sparikassin hevur uppgjørt hetta lyklatal til 127,6 % við ársenda 2020. Sparikassin ynskir ikki, at 20 tær størstu eksponer- ingarnar skulu fara upp um 150 % av kjarnukapitalinum.

Kredittviðgerðin

Uppgávan hjá kredittdeildini er at hava eftirlit við kredittviðgerðini og játtanarmannagongdum í sparikassanum. Leiðslan ásannar, at kredittdeildin er ein sera týðandi partur í vððastýringini og kredittviðgerðini. Fyri at hava greiðan skilnað millum lánsjáttanir og eftirlit, eru játtanarheimildir á kredittdeildini avmarkaðar til veikar eksponeringar. Kredittdeildin ummælir eisini játtanir av størri eksponeringum eins og meira truplum málum. Harumframt skipar kredittdeildin fyri, at allar eksponeringar verða gjøgnumgingnar í minsta lagi einaferð árliga. Gjøgnumgongdin umfatar m.a. greining av gjaldsevni og figgjarstöðu kundans. Sparikassin ásetur við støði í framdu greiningunum karakter á hvørja einstaka eksponering samsvarandi karakterstiga hjá Fíggjareftirlitinum. Karaktergevingin gevur leiðsluni eina mynd av góðskuni hjá kundum sparikassans sum heild, og tryggjar eyðmerking av veikum eksponeringum.

Kredittdeildin skal somuleiðis tryggja, at málsetningar og ásetingar í kredittpolitikkinum verða fylgdar, herundir at neyðug orka er avsett til eina effektiva viðgerð av truplum eksponeringum. Hetta er fyri at avmarka tapsvandan. Regluligar kredittfrágreiðingar verða latnar nevnd sparikassans. Hetta er ætlað sum amboð hjá nevndini at eyðmerkja og stýra kredittváða sparikassans, sum umrøtt omanfyri.

Sparikassin metir, í minsta lagi hvønn ársfjórðing, um tørvin á niðurskriving av útlánnum. Somuleiðis verður hvønn ársfjórðing mett um tørvin at gera burturleggingar upp á ábyrgdir og ótroyttar kredittir.

Marknaðarváði

Marknaðarváði er at rokna sum váðin fyri, at marknaðarvirðið av sparikassans aktivum og passivum ávirkast av broytingum í marknaðarviðurskiftum.

Marknaðarváði fevnir um rentu-, gjaldoyra- og partabrævaváða.

Rentuváði

Rentuváði er váðin, sum sparikassin hevur í sambandi við rentubroytingar á figgjarmarknaðunum. Upphæddin, sum upplýst er í roknskapinum sum rentuváði, er kurstap, sum sparikassin fær, um rentustøðið hækkar 1 %-stig. Sambært marknaðarváðapolitikki sparikassans skal rentuváðin tilsamans ikki fara upp um 4 % av kjarnukapitalinum.

Við ársenda 2020 var rentuváðin 5,7 mió. kr., ið svarar til 2,2 % av kjarnukapitalinum.

Partabrævaváði

Partabrævaváði er váðin, sum sparikassin hevur í sambandi við broytingar í partabrævakursum.

Partabrævaíløgur fevna um børsskrásett partabrøv, óskrásett partabrøv og kapitalpartar í tilknýttum og assosieraðum fyrirkum.

Sambært marknaðarváðapolitikki sparikassans skal virðið á goymsluni av skrásettum partabrøvum ikki fara upp um 2 % av kjarnukapitalinum.

Sparikassin hevur ongar kapitalpartar í tilknýttum og assosieraðum fyrirkum. Sparikassin eigur bert sektorpartabrøv, sum eru partabrøv í fyrirkum, sum sparikassin samstarvar við. Við ársenda 2020 var virðið av partabrøvum 14,1 mió. kr.

Gjaldoyraváði

Gjaldoyraváði er váðin, sum sparikassin hevur í sambandi við broytingar í gjaldoyrakursum.

Gjaldoyraváðin, sum verður roknaður út sum størsta virði av ávikavist positiónum í gjaldoyra, har sparikassin hevur eina netto-ogn, og gjaldoyra, har sparikassin hevur eina nettoskuld, skal ikki fara upp um 2 % av kjarnukapitalinum.

Gjaldoyraváðin hjá sparikassanum er í høvuðsheitum goymsla av kontantum gjaldoyra. Sparikassin hevur altíð eina hóskaði nøgd í ávísam gjaldoyrum í sambandi við kontantan handil við viðskiftafólk.

Gjaldoyrastøða sparikassans, sum er upplýst undir lyklatalunum, var 0,6 % við ársenda 2020.

Gjaldføriváði

Gjaldføriváði er váðin fyri, at sparikassin ikki er mentur at halda gjaldsskyldur sínar, um gjaldførið ikki er nøktandi. Somuleiðis kann vandi vera fyri, at útvegan av gjaldføri gerst meira kostnaðarmikið, enn roknað verður við. Sparikassin leggur í stýringini av gjaldføriváðanum herðslu á, at tryggja eitt gott gjaldføri bæði í mun til stuttfreistaðar og langfreistaðar skyldur, og at figgingarkostnaðurin er rímligur.

Galdandi lóg um figgjarvirksemi ásetur sambært § 152 minstakrøv til gjaldføri sparikassans, og sparikassin ásetur sjálvur eitt innanhýsis krav til gjaldførið, sum er 100 % omanfyri lógarkravið. Við ársenda 2020 var yvirdekningurin í mun til minstakrav lógarinnar 122 %.

Liquidity Coverage Ratio (LCR) er eitt minstakrav til nøgdina av gjaldføri í mun til gjaldføristørvin næstu 30 dagarnar í einari støðu við bráðfeingis gjaldføristørv. Peningastovnar skulu lúka eitt LCR krav á 100 %. Sparikassin ásetur sjálvur eitt innanhýsis krav til LCR, sum er 75 %-stig yvir lógarinnar kravi. Við ársenda 2020 hevði sparikassin eitt LCR lyklatal á 277 %.

Kunngerðin um LCR varð sett í gildi í Føroyum 1. november 2020. Sambært kunngerðini kann Fíggjareftirlitið frítaka peningastovnar fyri § 152 kravinum í lóg um figgjarligt virksemi. Fíggjareftirlitið hevur boðað sparikassanum frá, at sparikassin verður frítikin fyri § 152 kravinum frá 1. januar 2021 og framyvir verður bert LCR-kravið galdandi.

Eftirlitsdiamanturin hjá Fíggjareftirlitinum ásetur, at lyklatalið fyri gjaldførið skal vera omanfyri 100 %. Lyklatalið er grundað á eina framskriving av LCR í 3 mánaðir. Sparikassin hevur uppgjørt hetta lyklatal til 310 % við ársenda 2020.

Sparikassin fylgir neyvt við gongdini í gjaldførinum, soleiðis at neyðug stig kunnu takast, um óvæntaðar broytingar koma fyri. Sparikassin hevur eina ætlan við ítøkiligum tiltøkum, sum kunnu setast í verk, um gjaldførið fer niður um innanhýsis ásetta markið. Nevnd og stjórn fáa mánaðarlaga uppgjørt yvir gjaldførisstøðu sparikassans.

Operationellur váði

Hetta er váði í sambandi við tap, sum kunnu koma beinleiðis ella óbeinleiðis av manglandi ella skeivum innanhýsis mannagongdum, menniskjaligum mistøkum, feilum í skipanum ella av úttanfrá komandi hendingum. Somuleiðis er váði í sambandi við umdømi sparikassans umfatað av operationella váðanum.

Sparikassin stýrir hesum váða við virkisgongdum og innanhýsis eftirliti. Virkisgongdir verða javnan endurskoðaðar og broyttar um neyðugt, umframt at nýggjar verða mentar eftir tørvi. Sparikassin avsetur neyðuga orku til eftirlit, og verða eftirlitsuppgávur framdar av starvsfólki, sum fyriskipanarlaga eru óheft av teimum, sum avgreiða.

Operationellur váði fevnir eisini um váða í sambandi við hvítting av peningi og figging av yvirgangi. Sparikassin arbeiðir miðvíst við at eyðmerkja og fráboða váða til tess at fyrirbyggja hvítting av peningi og figging av yvirgangi.

Leiðsluátekning

Vit hava í dag viðgjørt og góðtikið ársfrásøgnina fyri 2020 hjá Norðoya Sparikassa.

Ársfrásøgnin er greidd í samsvari við lóg um fíggarligt virksemi, herundir roknskaparkunngerð frá Fíggjareftirlitinum um fíggarligar frásagnir hjá kredittstovnum v.m.

Tað er okkara fatan, at ársfrásøgnin gevur eina rættvísandi mynd av sparikassans ognum, skyldum og fíggarstøðu við ársenda og úrslitinum fyri 2020.

Somuleiðis er tað okkara fatan, at leiðslufrágreiðingin inniheldur eina rætta frágreiðing um gongdina í virksemi sparikassans og fíggarligu støðu, umframt eina frágreiðing av teimum mest týðningarmiklu váðum og óvissum, ið sparikassin kann verða ávirkaður av.

Ársfrásøgnin verður viðmælt umboðsráðsfundinum at góðkenna.

Klaksvík, 25. mars 2021.

Stjórn

Marner Mortensen

Nevnd

Símun Absalonsen
formaður

Jóanis Erik Køtlum
næstformaður

Karl Heri Joensen

Rúni Heinesen

Súsanna Olsen

Frimodt Rasmussen

Guðrið Lava Olsen

Tummas Martin Sólsker

Jørmund Foldbo

Umboðsráðsfundur

Góðkend á umboðsráðsfundi tann 15. apríl 2021

Niels Winther Poulsen, adv.
Fundarstjóri

Átekning frá óheftum grannskoðara

Til umboðsráðsliminnar í Norðoya Sparikassa

Niðurstøða

Tað er okkara fatan, at ársroknskapurin gevur eina rættvísandi mynd av sparikassans ognum, skyldum og figgjarligu støðuni tann 31. desember 2020 og av úrslitinum av virksemi sparikassans í roknskaparárinum 1. januar – 31. desember 2020 samsvandi lógini um figgjarligt virksemi.

Hvat vit hava grannskoðað

Ársroknskapin hjá Norðoya Sparikassa fyri roknskaparárið 1. januar – 31. desember 2020 við rakstrarroknskapi, figgjarstøðu, eginpeningsuppgærd og notum, saman við nýttum roknskaparhátti sparikassans.

Grundarlag fyri niðurstøðuni

Grannskoðanin er lögð til rættis í samsvari við altjóða standardum fyri grannskoðan (ISA) og øðrum ásetingum í føroysku grannskoðanarlóggávuni. Okkara ábyrgd eftir hesum standardum og ásetingum er nærri greidd frá í niðanfyri standandi broti “Ábyrgd grannskoðarans fyri at grannskoða ársroknskapin”.

Tað er okkara fatan, at vit hava fingið nøktandi grannskoðanarpróg, ið kunnu vera grundarlag undir okkara niðurstøðu.

Óheftni

Vit eru óheft av sparikassanum í samsvari við altjóða etisku krøvunum fyri grannskoðarar (etisku reglunum hjá IESBA) og øðrum ásetingum, sum eru galdandi í Føroyum, og hava fylgt etisku skyldunum, sum ásettar eru í hesum standardum og krøvum.

Ummæli av leiðslufrágreiðingini

Leiðslan hevur ábyrgdina av leiðslufrágreiðingini.

Niðurstøða okkara um ársroknskapin fevnir ikki um leiðslufrágreiðingina, og vit geva ikki nakra váttan við vissu fyri leiðslufrágreiðingini.

Í sambandi við okkara grannskoðan av ársroknskapinum, er tað okkara ábyrgd at lesa leiðslufrágreiðingina og í hesum sambandi at umhugsa, um leiðslufrágreiðingin ikki er í samsvari við ársroknskapin ella er í mótsøgn við ta vitan, ið vit hava fingið undir grannskoðanini, ella á annan hátt er tengd at týðandi skeivleikum.

Okkara ábyrgd er eisini at umhugsa um kravdu upplýsingarnar eftir føroysku lógini um figgjarligt virksemi eru umrøddar í leiðslufrágreiðingini.

Við støði í okkara arbeiði er tað okkara fatan, at leiðslufrágreiðingin er í samsvari við ársroknskapin, og at hon er gjørd eftir ásetingunum í føroysku lógini um figgjarligt virksemi. Vit eru ikki vorðin varug við týðandi skeivar upplýsingar í leiðslufrágreiðingini.

Ábyrgd leiðslunnar av ársroknskapinum

Leiðslan hevur ábyrgdina av at gera ein ársroknskap, ið gevur eina rættvísandi mynd í samsvari við lógina um figgjarligt virksemi. Leiðslan hevur harumframt ábyrgdina av tí innanhýsis eftirliti, ið leiðslan metir skal til fyrri, at ársroknskapurin kann gerast uttan týðandi skeivleikar, uttan mun til um skeivleikarnir standast av sviki ella mistøkum.

Tá ársroknskapurin verður gjørdur, er tað ábyrgd leiðslunnar at meta, um sparikassin megnar at halda fram við rakstrinum, og har tað hevur týðning at upplýsa um viðurskiftir viðvíkjandi framhaldandi rakstri, og at gera ársroknskapin eftir roknskaparásetingunum um framhaldandi rakstur, uttan so at leiðslan hevur í hyggju at avtaka sparikassan, støðga rakstrinum ella, at leiðslan í roynd og veru ikki hevur annan møguleika.

Ábyrgd grannskoðarans fyri at grannskoða ársroknskapin

Okkara endamálið er at fáa grundaða vissu fyri, at ársroknskapurin í síni heild ikki hevur týðandi skeivleikar, uttan mun til um skeivleikarnir standast av sviki ella mistøkum og at gera eina grannskoðanarátekning við eini niðurstøðu. Grundað vissa er vissa á høgum stigi, men er ikki full trygd fyri, at ein grannskoðan, sum er gjørd eftir ásetingunum í altjóða standardum um grannskoðan, og ásetingunum í føroysku grannskoðanarlóggávuni, altíð kann avdúka týðandi skeivleikar, um hesir eru. Skeivleikar kunnu koma fyri orsakað av sviki ella mistøkum og mugu metast at vera týðandi, um tað eru sannlíkindi fyri, at tey hvør sær ella saman ávirka tær figgjarligu stöðutakanir, sum roknskaparbrúkararnir taka við stöði í ársroknskapinum.

Sum ein liður í grannskoðanini, ið verður gjørd eftir altjóða standardum um grannskoðan og øðrum ásetingum, sum eru galdandi í Føroyum, gera vit yrkisligar metingar og hava eitt yrkisligt ivingarsemi undir grannskoðanini. Har vit eisini:

- Eyðmerkja og meta um váðan fyri týðandi skeivleikum í ársroknskapinum, uttan mun til um skeivleikarnir standast av sviki ella mistøkum, leggja til rættis og gera tær grannskoðanaratgerðir, sum hesir váðar krevja og fáa til vega tey grannskoðanarpróg, sum eru neyðug og egnað sum grundarlag undir okkara niðurstøðu. Váðin fyri at týðandi skeivleikar, sum standast av sviki, ikki verða avdúkaðir, er hægri enn týðandi skeivleikar, sum standast av mistøkum, tí svik kann vera av samanløgðum ráðum, skjalafalsan, tilætlaðari dyljan, villleiðingum ella við at skúgva innanhýsis eftirlitið til síðis.
- Fáa innlit í innanhýsis eftirlitið, sum hevur týðning fyri grannskoðanina fyri at leggja tær grannskoðanaratgerðir til rættis, sum eru nøktandi til umstøðurnar, men ikki fyri at gera eina niðurstøðu um dygdina á innanhýsis eftirlitinum.
- Taka stöðu til tann roknskaparhátt, sum leiðslan nýtir, er hóskandi, um tær roknskaparligu metingarnar og viðheftum upplýsingum, sum leiðslan hevur gjørt, eru rímligar.
- Taka stöðu til um tað er rímligt, at leiðslan hevur gjørt ársroknskapin við stöði í roknskaparásetingunum um framhaldandi rakstur, og um tað við stöði í teimum grannskoðanarprógum, sum er fingin til vega, er týðandi óvissa í sambandi við atgerðir og viðurskiftir, sum kunnu viðføra týðandi óvissu um, um sparikassin megna at halda fram við rakstrinum. Um okkara niðurstøða er, at tað er ein týðandi óvissa, skulu vit vísa á hesi viðurskiftini í ársroknskapinum í niðurstøðu okkara ella, um hesar ávísingarnar ikki eru nóg mikið, tillaga okkara niðurstøðu. Niðurstøður okkara byggja á tey grannskoðanarpróg, sum vit hava fingið fram til dagfestingina á okkara grannskoðanarátekning. Hendingar í framtíðini ella onnur viðurskiftir kunnu tó føra við sær, at sparikassin ikki longur megna at halda fram við rakstrinum.
- Taka stöðu til ta samlaðu framløguna, bygnaðin og innihaldið í ársroknskapinum, eisini upplýsingarnar í notunum, og um ársroknskapurin vísir tey grundleggjandi handilsviðurskiftir og hendingar á ein slíkan hátt, at ein rættvísandi mynd fæst.

Vit samskifta við leiðsluna um millum annað vavið á ætlaðu grannskoðanini og nær grannskoðað verður og eisini um týðandi avdúkingar, herundir um týðandi manglar í innanhýsis eftirlitinum, sum vit hava eyðmerkt undir grannskoðanini.

Vit veita eisini teimum, ið hava ábyrgd av leiðslu, eina váttan um, at vit liva upp til øll viðkomandi etisk krøv viðvíkjandi óheftni. Vit samskifta um øll viðurskifti, sum kunnu hugsast at ávirka okkara óheftni, og har tað er viðkomandi, hvørji trygdartiltøk eru sett í verk.

Klaksvík, tann 25. mars 2021

Januar P/F
løggilt grannskoðanarvirki
skrúsetingar nr. 5821

Fróði Sivertsen
statsaut. revisor

Rakstrarroknskapur

Nota	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
2 Rentuinntøkur o.a.	70.462	65.853
3 Rentuútreiðslur o.a.	2.628	3.880
Netto rentuinntøkur	67.835	61.973
Vinningsbýti av partabrøvum o.ø.	0	0
4 Kostnaðar- og provisiósinntøkur	10.933	11.595
Útreiðslur til kostnað og provisión	912	764
Netto rentu- og kostnaðarinntøkur	77.856	72.804
5 Virðisjavnan av lánsbrøvum, partabrøvum, gjaldoyra o.ø.	-358	-1.350
Aðrar rakstrarinntøkur	187	345
6 Útreiðslur til starvsfólk og fyrisiting	57.027	63.243
7 Avskrivningar av ítækiligum ognum	1.636	1.524
8 Aðrar rakstrarútreiðslur	372	431
9 Avskrivningar og niðurskrivingar upp á skuldarar, netto	3.119	-2.912
Úrslit av vanligum rakstri áðrenn skatt	15.531	9.513
10 Skattur	0	900
Ársúrslit	15.531	8.613
Býti av ársúrsliti		
Tilmælt renta av ábyrgdarpeningi	785	1.125
Flutt til næsta ár	14.746	7.488
Tilsamans	15.531	8.613

Fíggjarstøða 31. desember

Nota		
	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
Ogn		
Kassapeningur og innistandandi uttan uppsøgn í tjóðbankum	199.434	213.269
11 Ogn hjá peningastovnum o.ø.	26.853	26.219
12 Útlán til amortiserað kostvirði	1.990.121	1.946.642
13 Lánsbrøv til dagsvirði	516.831	469.069
14 Partabrøv o.a.	14.138	13.351
15 Fastognir tilsamans	11.644	11.921
Íløguognir	0	0
Fastognir til egna nýtslu	11.644	11.921
Aðrar materiellar ognir	5.393	6.561
16 Útsett skattaáogn	7.200	7.200
Yvirtiknar ognir	606	7.570
17 Aðrar ognir	10.995	4.379
Tíðaravmarkingar	0	0
Ogn tilsamans	2.783.214	2.706.181

Nota	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
Skuld og eginpeningur		
Skuld		
18 Skuld til peningastovnar	269	6
19 Innlán	2.469.104	2.402.655
Onnur skuld	18.104	25.518
Tíðaravmarkingar	510	400
Skuld tilsamans	2.487.987	2.428.579
Avsetingar		
Avsetingar til eftirløn o.a.	1.722	1.806
Avsetingar til tap upp á ábyrgdir	109	122
Aðrar avsetingar	28	37
Avsetingar tilsamans	1.859	1.965
20 Eftirstillað kapitalinnskot	25.500	25.500
Eginpeningur		
21 Ábyrgdarpeningur	28.547	25.236
Flutt frá undanfarnum árum	223.776	216.286
Flutt frá ársúrsliti	14.746	7.488
Regulering renta av ábyrgdarpeningi undanfarið ár	15	2
Tilmælt renta av ábyrgdarpeningi	785	1.125
Eginpeningur tilsamans	267.869	250.137
Skuld og eginpeningur tilsamans	2.783.214	2.706.181

Útgreining av eginpeningi

	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
Kapitalflytingar		
Ábyrgdarpeningur við ársbyrjan	25.236	20.802
Tilgongd í árinum	4.506	5.514
Frágongd í árinum	-1.195	-1.080
Ábyrgdarpeningur við ársenda	28.547	25.236
Flutt avlop við ársbyrjan	223.776	216.286
Ársúrslit	15.531	8.613
Tilmælt renta av ábyrgdarpeningi	-785	-1.125
Regulering renta av ábyrgdarpeningi undanfarið ár	15	2
Flutt avlop við ársenda	238.537	223.776
Tilmælt renta av ábyrgdarpeningi	785	1.125
Eginpeningur tilsamans	267.869	250.137

Kapital- og solvensuppgerð

	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
Eiginpeningur	267.869	250.137
Tilmælt renta av ábyrgdarpeningi	-785	-1.125
Varislig meting av dagsvirði	-532	-491
Aktiverað skattaaktiv	-7.200	-7.200
Heimild at útgjalda ábyrgdarpening	-1.000	-1.000
Kjarnukapitalur, aftaná frádrøg	258.352	240.321
Ábyrgdarlán	25.500	25.500
Kapitalgrundarlag aftaná frádrøg	283.852	265.821
Váðavektaðar ognir		
Vektað tøl við kredittváða	1.029.224	1.014.366
Vektað tøl við marknaðarváða	89.652	74.408
Vektað tøl við operationellum váða	135.400	134.835
Vektað tøl tilsamans	1.254.276	1.223.609
Individuellur solvenstørvur samb. FIL § 124, stk. 2	128.910	129.523
Kjarnukapitalur aftaná frádrøg í prosentum av vektaðum tølum tilsamans	20,6 %	19,6 %
Solvensprosent	22,6 %	21,7 %

Yvirlit yvir notur

Nota		Síða
1	NÝTTUR ROKNSKAPARHÁTTUR	30
	NOTUR TIL RAKSTRARROKNSKAPIN	
2	RENTUINNØKUR	39
3	RENTUÚTREIÐSLUR	39
4	KOSTNAÐAR- OG PROVISIÓNSINNØKUR	39
5	VIRÐISJAVNAN	39
6	ÚTREIÐSLUR TIL STARVSFÓLK OG FYRISITING	40
7	AV- OG NIÐURSKRIVINGAR AV ÍTØKILIGUM OGNUM	41
8	AÐRAR RAKSTRARÚTREIÐSLUR	41
9	NIÐURSKRIVINGAR UPP Á ÚTLÁN V.M.	41
10	SKATTUR	42
	NOTUR TIL FÍGGJARSTØÐUNA	
11	OGN HJÁ FÍGGJARSTOVNUM OG TJÓÐBANKUM	42
12	ÚTLÁN	43
13	LÁNSBRØV	43
14	PARTABRØV	43
15	ÍTØKILIGAR OGNIR	43
16	ÚTSETT SKATTAÁOGN	44
17	AÐRAR OGNIR	45
18	SKULD TIL PENINGASTOVNAR OG TJÓÐBANKAR	45
19	INNHLÁN	45
20	EFTIRSTILLAD KAPITALINNSKOT	45
21	ÁBYRGDARPENINGUR	46
22	AÐRAR SKYLDIR UTTANFYRI JAVNAN	46
	NOTUR UM AÐRAR UPPLÝSINGAR	
23	OGNARVIÐURSKIFTI	46
24	NÆRSTANDANDI PARTAR	46
25	NEVND OG STJÓRN	46
26	KREDITTVÁÐAR	47
27	MARKNAÐARVÁÐAR	49

Notur

Nota

1 Nýttur roknskaparháttur

Alment

Ársroknskapurinn er gjörður í samsvari við lóg um figgjarligt virksemi og tilhoyrandi kunngerð um figgjarligar frásagnir fyrri peningastovnar v.m.

Komandi roknskaparreglur

IFRS 16, Leasing

IFRS 16 er ein nýggjur roknskaparstandardur, sum hevur við sær broytingar í sambandi við leasing. Eftir IFRS 16 skulu stórt sæð allar leasingavtalur innroknaðar í figgjarstøðuna hjá leasingtakara sum ein leasingskylda og ein leasingogn, sum umboðar virði av nýtslurætti hjá leasingtakara til ognina. Framyvir verður ikki skilt ímillum operationella og figgjarliga leasing. Roknskaparkunngerðin fyrri føroyskar peningastovnar er dagförd í sambandi við IFRS 16, og broytingarnar skulu í seinasta lagi verða settar í verk frá 1. januar 2021. Broytingarnar væntast ikki at hava munandi ávirkan á roknskapin hjá sparikassanum.

Alment um ásetan og máting

Allar inntøkur verða roknaðar við í rakstrarroknskapin í mun til tað tíðarskeið, tær verða vunnar, og allar útreiðslur, verða roknaðar við í tann mun, tær viðvíkja roknskaparárinum. Tó verða ávísir postar roknaðir beinleiðis umvegis eginognina, eftir at tann skattliga ávirkanin er ávikavíst lögð afturat ella drigin frá.

Virðisjavnan av figgjarligum ognum, figgjarligum skyldum og avleiddum figgjarligum tólum verður roknað við í rakstrarroknskapin.

Ogn verður roknað inn í figgjarstøðuna, tá tað er sannlíkt, at figgjarligir fyrimunir í framtíðini koma sparikassanum tilgóðar, og ein meting av ognini kann ásetast álítandi.

Skyldur verða roknaðar við í figgjarstøðuna, tá tað er sannlíkt, at figgjarligir fyrimunir í framtíðini ikki koma sparikassanum tilgóðar, og virðið á skylduni álítandi kann útroknað.

Hildið verður uppat at rokna figgjarligar skyldur við í javnan, tá skyldan er hildin uppat gjøgnum uppfyllan, ella við at hon er sett ella farin úr gildi.

Tá ognir ella skyldur verða ásettar í figgjarstøðuna á fyrsta sinni, verður hetta gjørt til dagsvirði. Fyri ognir og skyldur, sum eftirfylgjandi verða málðar til amortiserað útveganarvirði, vera beinleiðis transaktiónskostnaðir lagdir afturat og móttiknir kostnaðir og provisióner, sum eru partar av effektivu rentuni vera drignir frá.

Seinni verða ognir og skyldur uppgjörðar sum ásett fyrri hvønn roknskaparpost sær niðanfyri. Við ásetan og máting verður hædd tikin fyrri vinningi, tapi og váða, ið koma fram áðrenn ársfrásøgnin er gjörd, og sum staðfesta ella avnokta viðurskipti, ið eru komin fyrri í seinasta lagi á uppgjördegnum.

Ávísar figgjarligar ognir og skyldur verða ásettar til amortiserað útveganarvirði, soleiðis at tær verða roknaðar við einari støðugari effektivari rentu alt avtalutíðarskeiðið. Amortiserað útveganarvirði verður gjørt upp sum upprunaligt útveganarvirði við frádrátti av møguligum avdráttum og við ískoyti/frádráttum av allari amortiseringini av muninum millum útveganarvirði og áljóðandi upphædd.

Figgjarligar ognir verða roknaðar við í figgjarstøðuna avrokningardagin. Somuleiðis verður hildið uppat við at rokna seldar figgjarligar ognir við í figgjarstøðuna avrokningardagin, ella tá figgjarliga ognin er avhenda, og sparikassin hevur flutt allan munandi váða og avkast, ið eru knýttir at ognarrættinum.

Mótrokning

Áogn og skyldur verða bert mótroknaðar, um lögfrøðisligur rættur er til staðar at mótrokna upphæddir, og um tað er ætlanin at nettoavrokna ella realisera ognina og innfría skyldina samstundis.

Útlendskt gjaldoyra

Handlar í fremmandum gjaldoyra verða umroknaðir til kursin á handilsdegnum. Vinningur og tap, ið standast millum kursin á handilsdegnum og gjaldsdegnum, verður innroknað í rakstrarroknskapin sum virðisjavnan.

Ágóði, skyldur og aðrir postar í fremmandum gjaldoyra, ið ikki eru avroknaðir uppgerðardagin, verða umroknaðir við tí endakursi, sum er galdandi fyri viðkomandi gjaldoyra uppgerðardagin. Gjaldoyramunir, ið standast millum kursin handilsdagin, gjaldsdagin, og uppgerðardagin, verða innroknaðir í rakstrarroknskapin sum virðisjavnan.

Rakstrarroknskapurin

Rentuinntøkur og rentuútreiðslur

Rentuinntøkur og rentuútreiðslur verða innroknaðar í rakstrarroknskapin í tí tíðarskeiðinum, tær viðvíkja.

Hátturin fyri effektiva rentu verður nýttur, grunda á væntaðu gildistíðina. Ognir og skyldur, har rentan er broytilig, verður rentan til næstu rentuásetingartíð nýtt.

Rentur fevna um amortisering av provisiónum og kostnaðum, sum eru partur av effektiva avkastinum hjá einum fíggarligum tóli. Herímillum koma stovningarprovisiónir og avgreiðslugjöld í sambandi við stovnan av láni, og møguligur amortiseraður munur ímillum útveganarvirði og kursin innfría verður til.

Negativar rentuinntøkur verða innroknaðar undir rentuútreiðslur, og negativar rentuútreiðslur verða innroknaðar undir rentuinntøkur. Í notunum fyri rentuinntøkur og rentuútreiðslur, verða negativar rentur vístar fyri seg.

Kostnaður og provisiónir

Kostnaðir og provisiónir fyri tænaðstveiting, ið verður veitt yvir eitt tíðarskeið, verður inntøkuført yvir alt tíðarskeiði. Undir hesum m.a. ábyrgdarprovisiónir og gjald fyri umsiting av ilögum.

Aðrir kostnaðir verða innroknaðir í rakstrarroknskapin, tá tænaðst er farin fram. Herímillum eru m.a. kostnaðir fyri goymslur og virðisbrævahandil, og kostnaðir fyri flytingar.

Kostnaðir og provisiónir, sum eru partur av effektivu rentuni, verða innroknaðir undir rentur.

Gjald fyri miðlan av realkredit lán frá DLR Kredit verður uppgjørt eftir mótrokningarhátti. Provisión fyri stovnan av láni verður innroknað, tá ið lán verður stovnað og gjald fyri leypandi tænaðstveiting til lántakara verður innroknað í takt við, at sparikassin veitir tænaðstuna og harvið hevur rætt til provisión. Staðfest tap við mótroknan verða handfarn sum skerjing av inntøku í tíðarskeiðinum, mótroknað verður.

Útreiðslur til kostnaðir og provisiónir verða roknskaparliga handfarnar eins og inntøkur frá kostnaðum og provisiónum.

Virðisjavnan

Virðisjavnan umfatar realiserað og órealiserað virðisjavnan av fíggarognum og øðrum avleiddum fíggarumboðum og virðisjavnan av dagsvirði av ilögnum.

Aðrar rakstrarútreiðslur

Aðrar rakstrarútreiðslur umfata útreiðslur, sum ikki roknað uppí aðrar postar í rakstrarroknskapinum, herundir gjald viðvíkjandi Afviklings- og Garantiformuen, og gávur til almenn gagnlig og vælgerandi endamál.

Niðurskrivingar upp á útlán og áogn v.m.

Niðurskrivingar upp á útlán og áogn v.m. inniheldur niðurskrivingar upp á útlán, áogn hjá peningastovnum og tjóðbankum og aðra áogn, sum kann hava við sær kredittváða. Eisini er umfatað burturlegging upp á ábyrgdir og óbrúktar kredittir og seinni virðisjavnan av hesum postum. Niðurskriving upp á ábyrgdir verður bókað sum burturlegging móti tapi upp á ábyrgdir. Niðurskriving upp á óbrúktar kredittir verður bókað sum aðrar burturlagdar skyldur.

Niðurskrivingar upp á útlán verða gjørdar við at taka atlit at kredittminking av útlánum. Niðurskrivingar verða gjørdar sum ein samanseting av individuellum niðurskrivingum og niðurskrivingum upp á bólkar, og eru fevndar av fleiri metingum, eitt nú fyri hvørji útlán ella bólkar av útlánum, er staðfest objektiv ábending um kredittminking, metingar um framtíðar gjaldingar og áseting av virði av veittum trygdum.

Tá talan er um niðurskrivingar upp á útlán og annan ágóða, eru týðandi metingar gjørdar í samband við ásetan av váðanum fyri, at ikki allar ásettar framtíðar gjaldingar verða móttiknar.

Vinningsbýti av partabrøvum

Vinningsbýti av partabrøvum verður innroknað í rakstrarroknskapin, um sparikassin hevur rætt til at taka ímóti vinningsbýtinum. Hetta verður vanlig gjørt, tá vinningsbýtið er samtykt á aðalfundi felagsins.

Skattur

Skattur í árinum umfatar ársins aktuella skatt og broyting í útsettum skatti. Skattur verður í rakstrarroknskapinum bókað við tí partinum, sum stavar frá ársúrslitinum og beinleiðis á eiginognina við tí partinum, sum stavar frá bókingum beinleiðis á eiginognina.

Figgjarstøða

Kassapeningur og innistandandi uttan uppsøgn í tjóðbankum

Kassapeningur og innistandandi uttan uppsøgn í tjóðbankum umfatar goymslu av peningaseðlum og myntum í øllum gjaldoyrum og innistandandi uttan uppsøgn í tjóðbankum.

Áogn í peningastovnum og tjóðbankum

Áogn í peningastovnum og tjóðbankum umfatar áogn í peningastovnum og tíðarinnskot í tjóðbankum. Roknskaparposturin verður uppgjørdur sum amortiseraður kostprísur, sum vanlig svarar til áljóðandi virði.

Bólking og virðisáseting av figgjarligum ognum

Sambært IFRS 9-sambæriligu roknskaparreglunum skal bólking og virðisáseting av figgjarligum ognum vera grundað á handilsætlan fyri figgjarligu ognirnar og sáttmálabundin gjöld, ið eru knýtt at figgjarligu ognunum. Hetta hevur við sær, at figgjarligar ognir skulu bólkast í ein av niðanfyri standandi bólkom:

- Figgjarligar ognir, ið eru ognadar til tess at móttaka sáttmálabundin gjöld, og har sáttmálabundnu gjøldini bert eru rentur og avdráttir, verða eftir fyrstu innroknan virðisásettar til amortiseraðan kostprís. Hesin bólkur inniheldur millum annað útlán og lánsbrøv, sum verða varðveit til lokadag.
- Figgjarligar ognir, ið eru ognadar í eini blandaðari handilsætlan, har nakrar figgjarligar ognir eru ognadar til tess at móttaka sáttmálabundin gjöld, meðan aðrar figgjarligar ognir seljast, og har sáttmálabundnu gjøldini av figgjarligu ognunum í tí blandaðu handilsætlanini bert eru rentur og avdráttir, verða eftir fyrstu innroknan sum útgangsstøði virðisásett til dagsvirði gjøgnum aðra heildarinntøku. Hesin bólkur inniheldur millum annað lánsbrøv, ið eru partur av gjaldfærisstýring, uttan so at tey eru partur av einari váðastýringsskipan ella iløguætlan, ið er grundað á dagsvirði.
- Figgjarligar ognir, ið ikki lúka omanfyri nevndu krøv til handilsætlan, ella har sáttmálabundnu gjøldini ikki bert umfata

rentur og avdráttir, verða eftir fyrstu innroknan virðisásett til dagsvirði í rakstrarroknaskapinum. Hesin bólkur inniheldur millum annað partabrv, avleidd figgjarlig tól og figgjarligar ognir, sum eru partur av handilsgoymslu ella eini iløguætlan, ið er grundað á dagsvirði og sum á hesum grundarlagi eru partur av sparikassans innanhýsis leiðslurapportering. Har afturat kunnu figgjarligar ognir verða virðisásettar til dagsvirði í rakstrarroknaskapinum, um so er at ásetan og innroknan eftir omanfyri nevndu handilsætlanum ikki er rættvísandi.

Sparikassin hevur ikki figgjarligar ognir, sum eru umfataðar av bólkinum við virðisáseting til dagsvirði gjøgnum aðra heildar-inntøku. Ístaðin verður sparikassans goymsla av lánsbrøvum virðisásett til dagsvirði í rakstrarroknaskapinum, annaðhvørt tí lánsbrøvini eru partur av eini handilsgoymslu, ella tí tey eru partur av einari váðastýringsskipan og iløguætlan, ið er grundað á dagsvirði, og innganga á hesum grundarlagnum í sparikassans leiðslurapportering.

Útlán og aðrar áognir

Útlán og aðrar áognir hjá peningastovnum og tjóðbankum verða við fyrstu innroknan uppgjörðar til dagsvirði, frádrigið móttiknar kostnaðir og stovningarprovisiónir, har lagt er afturat munandi transaktiónskostnaðir. Eftirfylgjandi verða útlán og áogn hjá peningastovnum og tjóðbankum, v.m. ásett til amortiseraðan kostprís, frádrigið niðurskrivingar av væntaðum tapi.

Modell til niðurskriving av væntaðum tapum

Niðurskrivað verður upp á væntaði tap fyri allar figgjarligar ognir, sum verða málðar til amortiseraðan kostprís, og avsett verður samsvarandi upp á væntaði tap fyri óbrúktar kredittir, lániltsagnir og figgjarligar ábyrgdir.

Fyri figgjarligar ognir virðisásettar til amortiseraðan kostprís, verða niðurskrivingarnar fyri væntaði tap innroknaðar í rakstrar-roknaskapin og virðið á ognini í figgjarstøðuni lækkar. Avsetingar móti tapum upp á óbrúktar kredittir, lániltsagnir og ábyrgdir verða innroknaðar sum ein skylda.

Stig fyri gongdina í kredittváða

Fyri øll útlán verður niðurskrivað sambært IFRS 9-sambæriligu niðurskrivingarreglunum.

Niðurskrivingarmodellið er grundað á útrokning av væntaðum tapi, har útlánini verða býtt sundur í 3 stig, treytað av virðisminkan hjá hvørjum einstøkum útláni í mun til fyrstu innroknan:

- 1) Útlán uttan týðandi hækking í kredittváða
- 2) Útlán við týðandi hækking í kredittváða
- 3) Útlán, ið eru virðisminkað

Í stig 1 verður niðurskrivað við eini upphædd, ið svarar til væntaði tap fyri komandi 12 mánaðirnar, meðan tað í stig 2 og 3 verður niðurskrivað fyri væntaði tap í væntaðu gildistíðini hjá útlánunum. Í mun til stig 1 og 2 verða rentuinntøkur innroknaðar í stig 3, grundað á niðurskrivaða virðið á ognini.

Í fyrstu atløgu, verða útlán innroknað í stig 1, har niðurskrivað verður fyri væntaði tap fyri 12 mánaðir, við fyrstu innroknan.

Meting av munandi øking í kredittváða

Í sambandi við meting av gongdini í kredittváða verður mett, at kredittváðin er munandi øktur í mun til fyrstu innroknan í fylgjandi støðum:

- Ein hækking í PD fyri væntaðu gildistíðina fyri figgjarligu ognina á 100 % og ein hækking í 12 mánaðar PD upp á 0,5 %-stig, har 12 mánaðar PD við fyrstu innroknan var lægri enn 1 %.
- Ein hækking í PD fyri væntaðu gildistíðina fyri figgjarligu ognina á 100 % ella ein hækking í 12 mánaðar PD upp á 2 %-stig, har 12 mánaðar PD við fyrstu innroknan var 1 % ella hægri.
- Fíggjarliga ognin hevur verið í eftirstøðu í meiri enn 30 dagar við eini munandi upphædd.

Verður kredittváðin fyrri figgjarligu ognina settur at verða lágur á dagfestingini fyrri figgjarstöðuna, verður ognin verandi í stig 1, sum er bólkurin uttan týðandi hækking í kredittváðanum. Kredittváðin verður settur at vera lágur, tá 12 mánaðar PD hjá kundanum er undir 0,2%-stig. Umframt útlán og áogn, ið lúka PD-treytirnar, verða dansk stats- og realkreditlánsbrøv og ágóðar hjá peningastovnum eisini bólkað sum ognir við lágum kredittváða.

Allýsing av kredittminking og mishaldi

Í sambandi við uppgerð av væntaðum tapi, er avgerðandi at fastleggja, nær lántakari hevur mishildið sínar skyldur. Sparikassin metir, at lántakari hevur mishildið sínar skyldur, um so er at:

- Lántakari er í trot í meira enn 90 dagar við týðandi pørtum av skyldum sínum ella
- Sparikassin metir, at tað er sannlíkt, at eksponeringin endar við tapi og/ella tvingsilssølu av trygdum fyrri sparikassan ella aðrir ognarar.

Tann allýsingin av mishaldi, sum sparikassin brúkar í sambandi við væntaði tap, er meinlík allýsingini, ið verður nýtt til innanhýsis váðastýring og er tillagað allýsingini í kapitalkravsfyriskipanini (CRR). Kunder verða t.d. settir at hava mishildið sínar skyldur við húsagangi, gjaldssteðgi, skuldarumskipan, og ábendingum um avbjóðingar ella væntaðar avbjóðingar í framtíðini við at skapa javnvág millum inntøkur og útreiðslur, v.m.

Ein eksponering verður roknað sum kredittminkað (stig 3), um ein ella fleiri av niðanfyri standandi treytum eru uppfyltar:

- Lántakari er í munandi figgjarligum trupulleikum og sparikassin metir, at lántakari er ikki førur fyrri at yvirhalda avtalaðar skyldur
- Lántakari heldur ikki treytirnar í lánsavtaluni, t.d. manglandi gjald av avdráttum og rentum ella afturvendandi trot
- Sparikassin hevur játtað linari treytir í sambandi við lánsavtaluna, sum ikki vildu verið játtaðar, um lántakari ikki var í figgjarligum trupulleikum
- Tað er sannlíkt, at lántakari fer av knóranum ella verður umfataður av aðrari figgjarligari umskipan
- Afturgongd í einum virknum marknaði fyrri figgjarligu ognina orsaka av figgjarligum trupulleikum
- Útvegan av eini figgjarligari ogn til ein týðandi undirkurs, sum hevur við sær tap
- Eksponeringin hevur verið í eftirstøðu/trot í meira enn 90 dagar við eini týðandi upphædd.

Í sambandi við íverksetan av nýggjum leiðreglum um allýsing av mishaldi javnbært grein 178 í kapitalkravsfyriskipanini (EBA/GL/2016/07), sum verða settar í gildi 1. januar 2021, miðar sparikassin eftir at einsrætta inngongutreytir fyrri mishaldi, stig 3 og neyðlíðandi eksponeringar (NPE). Tað eru ymisk karantenutiðarskeið knýtt at ymisku hugtøkunum, og tí er munur á útgongutreytum.

Uppgerð av væntaðum tapi

Niðurskrivingar upp á kunder í stig 1 og 2 eru grundaðar á modellútrokningar fyrri allan bólkin, meðan niðurskrivingar upp á kunder í stig 3 eru grundaðar á individuellar metingar. Individuella metingarnar eru grundaðar á 3 framlit (grund framlit, eitt meiri jalligt framlit og eitt meiri neiligt framlit) við tilhoyrandi sannlíkindum fyrri, at framlitið kemur fyrri.

Modellútrokningar fyrri bólkin (stig 1 og 2) verða gjørdar við útgangsstøði í einum PD-modelli, ið verður ment og viðlíkahildið av sparikassans dátumiðstöð. PD-modellið verður styðjað av einum framskygdum moduli, ið verður ment av Lokale Pengeinstitutter. Modulið tekur útgangsstøði í sparikassans søguligu niðurskrivingum og við framskygda modulinum er møguligt at justera PD-virðini frá dátumiðstöðini, sum harvið verða justeraði í mun til útgangsstøði.

Allar niðurskrivingar verða settar sum individuellar niðurskrivingar, og sparikassin er sambært IFRS 9-sambæriligu niðurskrivingarreglunum givin við at innrokna bólkaniðurskrivingar.

Mannagongd í sambandi við at taka figgjarligar ognir úr figgjarstöðuni

Figgjarligar ognir, sum verða virðisásettar til amortiseraðan kostprís, verða tiknar úr figgjarstöðuni heilt ella partvíst, um

sparikassin ekki longur væntar, at upphæddin verður fult ella partvíst afturgoldin. Samstundis verður upphæddin ekki longur roknað við í samlaðu niðurskrivingunum.

Fíggarlig ogn (lánsbrøv og partabrøv)

Fíggarlig ogn sum t.d. lánsbrøv, partabrøv og aðrir kapitalpartar verða bókaðir til dagsvirði, frádrigið transaktiónskostnað. Eftirfylgjandi verða lánsbrøv og partabrøv, v.m. ásett til dagsvirði.

Vinning og tap, verður innroknað undir virðisjavnan í rakstrarroknskapinum, og vinningsbýti verður innroknað undir vinningsbýti av partabrøvum, o.ö. í rakstrarroknskapinum.

Fyri virðisbrøv, sum eru skrásett á keypsskála, verður dagsvirðið ásett eftir alment noteraða kursinum við afturlating á fíggarstøðudagfestingini, um ekki hesin kursur roknast fyri at vera misvísandi fyri veruliga dagsvirðið. Ein marknaður verður roknaður sum virkin, tá ið eitt virðisbræv verður handlað við nøktandi títtleika og nøgd soleiðis at prísásetingin er rættvísandi.

Dagsvirði verður ásett grundað á teir síðstu noteraðu kursirnir við afturlating á fíggarstøðudagfestingini (stig 1). Ein annar møguleiki er, at nýta viðurkend modell og noteraðir marknaðarupplýsingar fyri líknandi ognir til ásetan av dagsvirði (stig 2).

Í øllum øðrum førum verður dagsvirðið ásett eftir alment góðkendum virðisásetingarháttum, sum hava til endamáls at áseta transaktiónsprís, sum hevði verið við handli á uppgerðardegnum millum óvildugar partar, sum handla eftir vanligum handilsligum fortreytum. Um so er, at álítandi dagsvirði ikki kann ásetast fyri ónoteraðar kapitalpartar, verður virðið sett til kostprís. Ein minni partur av ognunum er virðisásettur í stig 3.

Tá virðið verður mált, verður hædd tikin fyri øllum kendum marknaðarupplýsingum, sum kunnu metast at hava ávirkan á dagsvirðið, og sum luttakarar á marknaðinum væntast at taka við í prísásetingin av viðkomandi fíggarboði.

Keyp og sœla av virðisbrøvum verður innroknað á avrokningardegnum.

Lánsbrøv til amortiseraðan kostprís

Íløgur sum sparikassin varðveitir heilt til gjalddagin, eru skrásettar á einum virknum marknaði, og eru keyptar við tí fyri eyga, at fáa vinning í tíðarskeiðinum fram til gjalddagin. Hesar íløgur, sum sparikassin hevur til gjalddagin, verða í fyrstu syftu roknaðar til dagsvirði, sum er kostprís, umframt kostnaður ið beinleiðis kemur av keypinum. Í aðru syftu verða lánsbrøvini roknað til amortiseraðan kostprís og kunnu víkja frá dagsvirði.

Avleidd fíggarlig tól

Avleidd fíggarlig tól verða í fyrsta umfari og eftirfylgjandi umførum tikin við í fíggarstøðuna til dagsvirði.

Dagsvirði av avleiddum fíggarligum tólum verður uppgjørt við støði í marknaðarupplýsingum. Positivt og negativt dagsvirði av avleiddum fíggarligum tólum innganga undir aðrar ognir, ávikavist aðrar skyldur.

Broyting í dagsvirðinum av avleiddum fíggarligum tólum, sum ikki hava støðu sum tryggingaramboð, verða tikin við í rakstrarroknskapinum undir virðisjavnan.

Íløguognir

Íløguognir umfata fastognir, sum sparikassin eigur, við tí endamáli at fáa leiguinntøkur og/ella kapitalvinning frá sølu. Íløguognir verða í fyrsta umfari ásettar til kostprís og verða eftirfylgjandi máldar til dagsvirði.

Dagsvirði fyri íløguognir verður sum høvuðsregla uppgjørt við støði í væntaða avkastinum av ognini eftir einum avkastprosent, sum er einsærís ásett fyri ognina. Avkastprosent ið er treytað av, hvar ognin liggur, slag av ogn, nýtslumøguleikum, innrætting og treytum í leigusáttmálum.

Virðisjavnan verður bókað yvir rakstrarroknskapin í roknskaparpostinum virðisjavnan í tíðarskeiðinum, broyting í dagsvirði ferð fram.

Leiguinntøka frá íløgugnum verður bókað yvir rakstrarroknskapin undir aðrar rakstrarinntøkur. Íløgugnir verða ikki avskrivaðar.

Fastognir til egna nýtslu (domicilognir)

Fastognir til egna nýtslu (domicilognir) eru ognir, sum sparikassin brúkar til egnan rakstur sum fyrisiting, deild ella aðrar tænastur. Ognin verður roknað sum domicilogn, um meginparturin av samlaðu gólvviddini verður brúktur til sparikassans egna rakstur.

Domicilognir skulu í fyrsta umfari ásetast til kostprís og í aðru atlugu ásetast til endurmett virði, sum er dagsvirði á metingar-dagfestingini frádrigið eftirfylgjandi av- og niðurskrivingar.

Kostprísurin umfatar útveganarvirðið og kostnaðin, sum beinleiðis stavar frá útvegan, inntil ognin var klár at taka í nýtslu.

Dagsvirðið verður ásett við støði í væntaða avkastinum og einum einsæris ásettum avkastprosent.

Leiguinntøkur, frádrigið útreiðslur til viðlíkahald, fyrisiting og annan rakstur, verður uppgjørt sum rakstraravkast. Handilskrøv til fastognina vera ásett, soleiðis at tey best endurspeгла handlar, ið eru farnir fram til meting ferð fram, og hædd verður tikin fyri slag av fastogn, staðseting og viðlíkahaldi.

Fyri smærri ognir, sum regluliga verða handlaðar til almannakunngjörðar prísir, verður dagsvirðið ásett við støði í hesum prísnum.

Endurmetingar verða gjørdar í minsta lagi eina ferð um ári, har støði verður tikið í verandi marknaði og rentustøði, og at roknskaparlaga virðið ikki víkir munandi frá dagsvirðinum á dagfestingini fyri fíggarstøðuna.

Lækkingar í endurmetta virðinum á eini domicilogn verður tikið við í rakstrarroknskapin, uttan so, at lækkingin svarar til eina hækking, sum áður er tikin við í rakstrarroknskapin. Í slíkum førum verður virðislækkingin bókað beinleiðis yvir eginognina.

Hækkingar í endurmetta virðinum á domicilognum verður beinleiðis ført yvir eginognina, uttan so at hækkingin svarar til eina lækking, sum áður er tikin við í rakstrarroknskapin.

Avskrivningar fyri domicilognir verða roknaðar eftir linjuháttinum yvir væntaðu nýtslutíðina við støði í endurmetta virðinum. Væntaða nýtslutíðin er 50 ár, svarandi til 2 % p.a. Grundstykkið verða ikki avskrivaði.

Av- og niðurskrivingar av domicilognum verða innroknaðar í rakstrarroknskapin undir avskrivningar av ítøkiligum ognum. Jarðarvirði verður ikki avskrivað.

Dagsvirði av føstum ognum

Tá dagsvirði av ognum til egna nýtslu og íløgugnum verður ásett, er hetta knýtt at roknskaparligum metingum, íroknað tað, ið sparikassin metir, at ognirnar væntast at kasta av sær og krøv til avkastprosent, ið sett verða til ognirnar.

Samtaksroknskapur

Sparikassin eigur einki dótturfelag, og ger tí ikki samtaksroknskap.

Leasing

Norðoya Sparikassi hevur hvørki leasingogn ella skyldur.

Aðrar materiellar ognir

Aðrar materiellar ognir verða settar til kostprís frádrigið akkumuleraðar av- og niðurskrivingar. Kostprísurin umfatar útveganarvirðið og kostnaðin, sum beinleiðis stavar frá útvegan, inntil ognin var klár at taka í nýtslu.

Avskrivað verður eftir linjuháttinum yvir væntaða nýtslutíð fyrri ognina upp á millum 3 og 16 ár. Málningar og onnur list verða ekki avskrivað.

Ognir, ið eru fyribils ogn

Ognir, ið eru fyribils ogn, umfata ognir, sum eru yvirtiknar frá kundasambandi, sum bert er ogn sparikassans fyribils, og har søla væntast innan stutta tíð, og har søla er sera sannlík.

Materiell støðisogn, sum er fyribils ogn, verður bókað til lægra virðið av roknskaparliga virðinum og dagsvirðinum frádrigið sölukostnað.

Onnur ogn

Onnur ogn umfatar ognir, sum ikki kunnu setast undir aðrar ognarpostar. Posturin umfatar mest áogn av rentum og provisiónum og positivt marknaðarvirði av avleiddum fíggarjamboðum.

Avleidd fíggarjamboð verða roknað til dagsvirði, ímeðan aðrir postar verða roknaðir til amortiseraðan kostprís, sum vanliga svarar til áljóðandi virði.

Tíðaravmarkingar

Tíðaravmarkingar undir ogn umfata goldnar kostnaðir, sum viðvíkja seinni roknskaparárum.

Tíðaravmarkingar undir skuld umfata móttiknar provisióner, sum viðvíkja seinni roknskaparárum. Tíðaravmarkingar verða roknaðar til amortiseraðan kostprís, sum vanliga svarar til áljóðandi virði.

Eftirstillað kapitalinnskot

Eftirstillað kapitalinnskot verður tikið við, tá skyldan er áttikin og roknað sum móttikin upphædd, frádrigið kostnaðir í hesum sambandi og við væntaðu uppskrivingini lagt afturat.

Í seinni tíðarskeiðum verður eftirstillað kapitalinnskot roknað til amortiseraðan kostprís, svarandi til kapitaliseraða virðið roknað við grundarlagi í effektivu rentuni.

Onnur skuld og onnur fíggarlig ábyrgd

Onnur skuld fevnir serliga um skyldugar rentur og provisióner, kostnaðir og negativt marknaðarvirði av avleiddum fíggarligum tólum.

Avleidd fíggarlig tól setast til dagsvirði, ímeðan aðrir postar setast til amortiseraðan kostprís, sum vanliga svarar til áljóðandi virði.

Skattur

Aktuell skattaskylda og aktuell áogn av skatti verða í fíggarstøðuni bókað sum roknaður skattur av ársins skattskyldugu inntøku, javnað fyrri skatt av skattligum úrsliti frá undanfarnum árum. Útsettur skattur verður roknaður við grundarlagi í tíðarfráviki ímillum roknskaparlig og skattlig virði av ognum og skyldum.

Útsettur skattur verður roknaður við grundarlagi í skattareglum og skattaásetingum, sum eru galdandi á dagfestingini fyrri fíggarstøðuni.

Útsett skattaáogn verður roknað sum tann upphæddin, sum verður brúkt, til dømis við javnan av skatti av framtíðar vinningi, ella við mótrokning í útsettum skattskyldum innan somu lögfrøðisligu skattaend.

Útsett skattaáogn

Framførd skattlig hall verða tikin við í uppgerðina av útsettari skattaáogn í tann mun, tað er sannlíkt, at tað verður roknað við, at tað í framtíðini væntast at verða ein skattskyldug inntøka til ráðs, har framførda hallið kann gagnnýtast.

Avsetingar til útreiðslur

Starvsfólkaskyldur, ábyrgdir og aðrar skyldur, har stódd ella gjaldsfreist eru ókend, verður tikið við, tá tað á dagfestingini fyri figgjarstöðuni er sannlíkt, at skyldan fer at kosta sparikassanum pening, og at upphæddin fyri skyldina kann gerast upp álítandi.

Skyldur roknað eftir bestu meting yvir teir kostnaðir, sum eru neyðugir fyri at innfria skyldina. Við útrokning av avsettum skyldum verður afturiskontering gjørd, um tað hevur týðning.

Afviklings- og Garantiformuen

Gjaldið til Afviklings- og Garantiformuen verður tikið við í rakstrarrokskapin undir aðrar rakstrarútreiðslur. Sparikassans skyldur umframt tann goldnað upphæddin er ein avsett skylda.

Segmentupplýsingar

Av tí at virkseimið og marknaðirnir ikki víkja frá innanhýsis, er í roknskapinum ikki upplýst um, hvussu netto rentu- og kostnað- arinntøkur og virðisjavnan er býtt upp á virkisøkir og á landafrøðiligar marknaðir.

Roknskaparligar metingar

Roknskaparliga virðið av ávísnum ognum og skyldum eru fevnd av metingum um, hvussu hendingar í framtíðini kunna ávirka virði av hesum ognum og skyldum.

Tey øki, har roknskaparligar metingar hava størst ávirkan á roknskapin, eru fylgjandi:

- Niðurskrivingar upp á útlán
- Dagsvirði av føstum ognum
- Útsett skattaáogn

Tær metingar, ið eru gjørdar, eru við grundarlagi í fyritleytingum, sum leiðslan metir vera forsvarligar, men sum eru ótryggar. Harumframt er sparikassin ávirkaður av váðum og ótryggleikum, ið kunnu føra við sær, at tey uppgjørdu úrslitini kunnu víkja frá metingunum.

Nota	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
2 Rentuinntøkur		
Innistandandi í peningastovnum o.a.	0	0
Útlán	64.033	64.461
Negativ renta av innlánnum	4.965	282
Lánsbrøv	1.877	1.583
Rentusáttmálar	-413	-473
Rentuinntøkur tilsamans	70.462	65.853
3 Rentuútreiðslur		
Innistandandi hjá peningastovnum	0	0
Negativ renta av innistandandi í peningastovnum	1.068	806
Negativ renta av lánsbrøvum	275	238
Innlán	248	771
Eftirstillað kapitalinnskot	1.037	2.066
Rentuútreiðslur tilsamans	2.628	3.880
4 Kostnaðar- og provisiósinntøkur		
Virðisbrøv og goymsla	238	150
Gjaldstænastr	2.800	2.625
Lánisakskostnaður	2.142	3.714
Provisión av ábyrgdum	2.435	1.795
Aðrar kostnaðar- og provisiósinntøkur	3.318	3.311
Tilsamans	10.933	11.595
5 Virðisjavnan		
Lánsbrøv	-1.077	-1.767
Partabrøv	603	760
Íløgugnir	0	0
Gjaldoyra	117	270
Onnur virðisjavnan	0	-612
Virðisjavnan tilsamans	-358	-1.350

Nota	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
6 Útreiðslur til starvsfólk og fyrisiting		
Løn og samsýning til umboðsráð, nevnd og stjórn		
Stjórn	2.317	2.256
Nevnd	1.083	1.115
Umboðsráð	97	176
Tilsamans	3.497	3.547
 Starvsfólkaútreiðslur		
Løn	22.979	22.433
Eftirløn	3.797	3.775
Útreiðslur til sosiala trygd	4.482	4.360
Tilsamans	31.258	30.568
 Aðrar fyrisitingarútreiðslur	22.273	29.129
 Útreiðslur til starvsfólk og fyrisiting tilsamans	57.027	63.243
 Miðaltal av starvsfólkum, ársverk	44,5	44,9
 Samsýning til nevnd		
Símun Absalonsen, nevndarformaður, innkomin í nevndina í 2020	142	0
Jóanis Erik Køtlum, næstformaður, innkomin í nevndina í 2020	105	0
Karl Heri Joensen	102	102
Frimodt Rasmussen	102	102
Súsanna Olsen	102	77
Rúni Heinesen, innkomin í nevndina í 2020	71	0
Guðrið Lava Olsen	107	102
Tummas Martin Sólsker	102	106
Jørmund Foldbo, innkomin í nevndina í 2020	67	0
John Petur Danielsen, farin úr nevndini í 2020	76	228
Jóannes Hansen, farin úr nevndini í 2020	52	161
Eyðun Kjølbro, farin úr nevndini í 2020	22	80
Janus Joensen, farin úr nevndini í 2020	33	102
Petur Alberg Lamhauge, farin úr nevndini í 2019	0	29
Jóhanna á Tjaldrafløtti, farin úr nevndini í 2019	0	26
Samsýning til nevnd tilsamans	1.083	1.115

Sparikassin hevur ikki í roknskaparárinum veitt avriksløn ella bonus, hvørki til nevnd, stjórn ella starvsfólk. Sparikassin hevur heldur ikki undanfarin ár veitt avriksløn ella bonus, og hevur ongar ætlanir um framyvir at gera tað.

Sparikassin hevur, umframt stjórn, útnevnt ein týðandi váðatakara, hvørs løn og samsýning ikki verður upplýst sambært kunngerð um lønarpolitik v.m. § 17, stk. 2.

Stjórin kann av Norðoya Sparikassa uppsigast við 12 mánaðar freist og kann sjálvur siga upp við 3 mánaðar freist.

Nota	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
6 Útreiðslur til starvsfólk og fyrisiting (framhald)		
Útreiðslur til grannskoðan		
Grannskoðan	633	667
Aðrar váttanir við vissu	129	35
Skattahjálp	0	0
Annað	37	20
Útreiðslur til grannskoðan tilsamans	799	722
Norðoya Sparikassi hevur ikki innanhýsis grannskoðan.		
7 Av- og niðurskrivingar av ítøkiligum ognum		
Bygningar	277	313
Maskinur og innbúgv	1.359	1.211
Av- og niðurskrivingar av ítøkiligum ognum tilsamans	1.636	1.524
8 Aðrar rakstrarútreiðslur		
Gjald til Afviklingsformuen	52	42
Gávur til almenn gagnlig og vælgerandi endamál	320	389
Aðrar rakstrarútreiðslur tilsamans	372	431
9 Niðurskrivingar upp á útlán v.m.		
Niðurskrivingar uppá útlán:		
Stig 1:		
Niðurskrivingar primo	2.108	2.876
Niðurskrivað í árinum (netto)	-831	-768
Niðurskrivingar ultimo	1.278	2.108
Stig 2:		
Niðurskrivingar primo	2.082	2.790
Niðurskrivað í árinum (netto)	7.031	-708
Niðurskrivingar ultimo	9.113	2.082
Stig 3:		
Niðurskrivingar primo	29.132	33.126
Niðurskrivað í árinum	8.052	6.334
Afturførdar niðurskrivingar í árinum	-9.540	-5.955
Avskrivað, áður niðurskrivað	-9.986	-4.373
Niðurskrivingar ultimo	17.658	29.132
Niðurskrivingar upp á útlán v.m. tilsamans	28.049	33.322
Burturleggingar upp á ábyrgdir og kredittir:		
Stig 1:		
Burturleggingar primo	122	3
Burturleggingar í árinum (netto)	-18	119
Burturleggingar ultimo	104	122

Nota	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
9 Niðurskrivingar upp á útlán v.m. (framhald)		
Stig 2:		
Burturleggingar primo	0	0
Burturleggingar í árinum (netto)	5	0
Burturleggingar ultimo	5	0
Stig 3:		
Burturleggingar primo	0	0
Burturleggingar í árinum (netto)	0	0
Avskrifað, áður burturlagt	0	0
Burturleggingar ultimo	0	0
Burturleggingar upp á ábyrgdir og kredittir tilsamans	109	122
Niðurskrivingar upp á fíggarstovnar v.m.:		
Stig 1:		
Niðurskrivingar primo	166	105
Niðurskrifað í árinum (netto)	-6	61
Niðurskrivingar ultimo	160	166
Niðurskrivingar upp á fíggarstovnar v.m. tilsamans	160	166
Niðurskrivingar og burturleggingar tilsamans	28.318	33.610
Samanseting til rakstrarrokskapin:		
Niðurskrivingar upp á útlán netto	4.713	-1.096
Burturleggingar upp á ábyrgdir netto	-13	119
Niðurskrivingar upp á fíggarstovnar netto	-6	61
Staðfest tap í árinum, ið ekki áður eru niðurskrifaði	256	92
Inngoldið til áður avskrifaði krøv	-271	-227
Niðurskrivingar av yvirknum ognum	-41	220
Renta av niðurskrivingum	-1.520	-2.081
Niðurskrivingar og burturleggingar til rakstrarrokskapin tilsamans	3.119	-2.912
10 Skattur		
Broyting av útsettum skatti	0	-900
Goldin skattur	0	0
Tilsamans	0	-900
11 Ogn hjá peningstovnum o. ø.		
Uttan uppsøgn	26.853	26.219
Uppsøgn til og við 3 mðr.	0	0
Ogn hjá peningastovnum o.ø. tilsamans	26.853	26.219

Nota	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
12 Útlán		
Uppsögn til og við 3 mðr.	94.779	70.613
Yvir 3 mðr. til og við 1 ár	185.030	187.418
Yvir 1 ár til og við 5 ár	642.771	631.547
Yvir 5 ár	1.067.541	1.057.064
Útlán tilsamans	1.990.121	1.946.642
13 Lánsbrøv til dagsvirði		
Statslánsbrøv	199.729	165.920
Realkredittlánsbrøv	307.096	293.113
Onnur lánsbrøv	10.006	10.036
Lánsbrøv til dagsvirði tilsamans	516.831	469.069
14 Partabrøv		
Onnur partabrøv	14.138	13.351
Partabrøv tilsamans	14.138	13.351
15 Ítøkiligar ognir		
Fastognir		
Íløgugnir		
Dagsvirði við ársbyrjan	0	0
Tilgongd	0	0
Frágongd	0	0
Aðrar broytingar í árinum	0	0
Umflokkning frá yvirkviknum ognum	0	0
Dagsvirði við ársenda	0	0
Ognir til egna nýtslu		
Bókað virði við ársbyrjan	11.921	12.234
Tilgongd	0	0
Frágongd	0	0
Av- og niðurskrivingar í árinum	-277	-313
Afturförðar niðurskrivingar	0	0
Bókað virði við ársenda	11.644	11.921
Bókað virði av fóstum ognum við ársenda	11.644	11.921

Virðisáseting er gjörd av innanhýsis metingarfólki

Nota	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
15 Ítøkiligar ognir (framhald)		
Maskinur, innbúgv o.a.		
Keypsvirði við ársbyrjan	47.421	46.713
Tilgongd	191	708
Frágongd	-27.066	0
Samlaður keypsprísur við ársenda	20.546	47.421
Avskrivningar við ársbyrjan	40.860	39.649
Avskrivningar í árinum	1.359	1.211
Afturförðar avskrivningar í árinum	-27.066	0
Avskrivningar við ársenda	15.153	40.860
Bókað virði av maskinum, innbúgv o.a. við ársenda	5.393	6.561
16 Útsett skattaáogn		
Samlað skattligt hall	51.655	68.287
Roknaður skattur	18 %	18 %
Roknaður skattur av halli	9.298	12.292
Niðurskriving av skattaáogn	-2.098	-5.092
Útsett skattaáogn tilsamans	7.200	7.200
Aktuellur skattur	0	0
Broyting í útsettum skatti	0	-900
Skattur tilsamans	0	-900
Skattaavstemman		
Galdandi skattaprosent	18	18
Fyribils frávik	-18	-18
Varandi frávik	0	0,5
Effektivt skattaprosent	0	0,5

Við ársbyrjan 2020 hevði sparikassin framført skattligt hall frá undanfarnum árum upp á tilsamans 68,3 mió. kr. Skattskylduga avlopið í 2020 var 16,6 mió. kr. og samlaða skattliga hallið var sostatt 51,7 mió. kr. við ársenda 2020. Eftir at roknskapurin seinastu árin hevur víst skattligt avlop, hevur sparikassin valt at taka ein part av útsettu skattaáognini við í roknskapin fyri 2020. Í 2020 er skattskylduga avlopið komandi 3 árin mettil 40 mió. kr., ið svarar til útsetta skattaáogn á 7,2 mió. kr. Útsetta skattaáognin í 2019 var somuleiðis mettil 7,2 mió. kr. og sostatt er eingin broyting í útsettum skatti í 2020.

Nota	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
17 Aðrar ognir		
Roknaðar rentur tilgóðar	1.124	1.800
Aðrar ognir	9.871	2.579
Aðrar ognir tilsamans	10.995	4.379
18 Skuld til peningastovnar og tjóðbankar		
Skuld til tjóðbankar	0	0
Skuld til peningastovnar	269	6
Skuld til peningastovnar og tjóðbankar tilsamans	269	6
Skuld til peningastovnar og tjóðbankar eftir avtalutiðarskeiði		
Uttan uppsøgn	269	6
19 Innlán		
Uttan uppsøgn	2.206.404	1.639.882
Við uppsøgn	66.239	543.509
Tíðarinnskot	0	33.057
Serinnlán	196.461	186.207
Innlán tilsamans	2.469.104	2.402.655
Innlán eftir avtalutiðarskeiði		
Uttan uppsøgn	2.206.404	1.639.882
Uppsøgn til og við 3 mðr.	37.024	256.704
Yvir 3 mðr. til og við 1 ár	10	288.140
Yvir 1 ár til og við 5 ár	29.205	31.722
Yvir 5 ár	196.461	186.207
Innlán tilsamans	2.469.104	2.402.655
20 Eftirstillað kapitalinnskot		
Ábyrgdarlán við ársbyrjan	25.500	25.500
Tilgongd í árinum	0	0
Ábyrgdarlán við ársenda	25.500	25.500
Eftirstillað kapitalinnskot tilsamans	25.500	25.500

25,5 mió. kr. verða taldar upp í kapitalgrundarlagið tann 31. desember 2020.

Ábyrgdarlánið er veitt av trimum føroyskum íleggjarum við eins treytum:

Lánið er galdandi til 31. desember 2029 og talan er um fasta rentu á 4 % fram til 31. desember 2024 og síðani skiftandi rentu grundað á 3 mðr. CIBOR umframt ískoyti á 4,13 %. Lánið kann ikki sigast upp av hvørki lántakara ella lángevara og kann í fyrsta lagi verða afturgoldið tann 31. desember 2024 treytað av, at Figgjareftirlitið frammanundan gevur loyvi til tess. Lánið er eftirstillað alla aðra ikki eftirstillaða skuld, men er stillað frammanfyri hybridran kjarnukapital og ábyrgdarpening.

Nota	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
21 Ábyrgdarpeningur		
Ábyrgdarpeningur við ársbyrjan	25.236	20.802
Broytingar, netto	3.311	4.434
Ábyrgdarpeningur við ársenda	28.547	25.236
22 Aðrar skyldur uttanfyri javnan		
Fíggarábyrgdir	9.571	11.797
Tapsábyrgdir í sambandi við realkredditt	29.287	16.051
Aðrar skyldur	83.310	69.949
Aðrar skyldur uttanfyri javnan tilsamans	122.168	97.797

Sparikassin er eisini bundin av leigusáttmálum og stuðulssáttmálum, sum tilsamans eru 2.607 tkr. fyri alt árið 2021.

Sparikassin samstarvar við SDC og er bundin av at gjalda ein kostnað á 22 mió. kr. um sparikassin tekur seg úr hesum samstarvi.

- 23 **Ognarviðurskifti**
Norðoya Sparikassi er ábyrgdarsparikassi og er sjálvsognarstovnur. Sparikassin hevur á leið 2000 ábyrgdarar, sum 4. hvørt ár velja eitt umboðsráð, ið telur 39 limir.

- 24 **Nærstandandi partar**
Nærstandandi partar hjá Norðoya Sparikassa eru:
Nevndar- og stjórnarlimir

Allar avtalur millum nærstandandi partar og Norðoya Sparikassa eru gjørdar til marknaðartreytir.
Avtalur við nevndar- og stjórnarlimir umfata bert vanliga løn, meðan eksponeringar við nevndar- og stjórnarlimir framganga av notu 25.

	2020 1.000 DKK	2019 1.000 DKK
25 Nevnd og stjórn		
Lán, veðhald, borgsskyldur ella ábyrgdir og trygdir, stovnað fyri stjórn og nevnd sparikassans ella nærstandandi hjá hesum.		
Stjórn, rentustig 2,95 % - 9,25 %	1.387	1.482
Nevnd, rentustig 2,5 % - 10,25 %	7.704	10.947
Tilhoyrandi trygdir		
Stjórn	2.000	2.000
Nevnd	9.513	9.188

Vísandi til kunngerð um fíggarligar frágreiðingar frá kredittstovnum § 120, stk. 4, hevur sparikassin valt ikki at upplýsa um hesi viðurskifti hjá umboðsráðnum.

26 Kredittváðar

Vinnugreinamiðsavnan

Sparikassin hefur í kredittpolitikki sínum ásett, at vinnulán kunnu vera upp til 40 % av samlaða kredittváða sparikassans. Lán til privat og almennar myndugleikar er sostatt minst 60 % av samlaða kredittváðanum.

Vinnuligi parturin var ultimo 2020 eftir niðurskrivingar 29,3 % í mun til 29,7 % í 2019.

Lán til almennar myndugleikar var 10,0% í 2020 móti 8,7 % árið frammanundan.

Kredittpolitikkurin ásetur mörk fyri hvussu stór eksponeringin í hvørji einstakari vinnugrein kann vera í mun til samlaða kredittváðan hjá sparikassanum. Hetta er fyri at sparikassin ikki verður yvireksponeraður í nakrari ávísari vinnugrein.

Sparikassin metir, at vinnulán sparikassans hava eina hóskandi spjaðing á vinnugreinarnar.

Talvan niðanfyri vísir býtið av kredittváða sparikassans íroknað ábyrgdir og eftir niðurskrivingar og burturleggingar:

	2020	2019
Almennir myndugleikar	10,0%	8,7%
Vinna:		
- Fiskivinna	1,4%	1,3%
- Framleiðsluvinna	2,4%	2,5%
- Orkuveiting	1,3%	1,2%
- Byggivinna	4,8%	5,2%
- Handil	5,0%	5,8%
- Flutningur, matstovu og gistingarhúsvinna	2,1%	2,4%
- Kunning og samskipti	0,2%	0,1%
- Kreditt-, fíggingar og tryggingarvinna	0,5%	0,2%
- Handil og umsiting av fastari ogn	9,0%	7,9%
- Aðrar vinnur	2,7%	3,1%
Vinnur tilsamans	29,3%	29,7%
Privat	60,8%	61,7%
Tilsamans	100%	100%
	2020	2019
	1.000 DKK	1.000 DKK
Vektaðir postar í samband við kredittváða		
Stjórnir, tjóðbankar, lokalir myndugleikar o.tl.	27.065	21.920
Fíggarstovnar	5.371	5.921
Vinnukundar	218.494	180.977
Detailkundar	309.757	340.224
Tryggjað við veð í fastogn	368.995	347.570
Trot og eftirstøður	57.815	75.771
Høgur váði	75	0
Partabrøv	14.137	13.351
Dekkað lánsbrøv	0	0
Aðrar eksponeringar, herundir aktivuttan mótpart	27.515	28.631
Tilsamans	1.029.224	1.014.366

26 Kredittváðar (framhald)

Bonitetsbólking

Sparikassin bólkar øll útlán í bonitetsbólkar samsvarandi karakterstiga Fíggjareftirlitisins. Bólkarnir eru hesir: Bólkur 3 eru kundar við góðum boniteti, bólkur 2a eru kundar við vanligum boniteti, bólkur 2b eru kundar við ávísam veikleikateknum, bólkur 2c eru kundar við munandi veikleikateknum og bólkur 1 eru niðurskrivingarkundar.

Sparikassin endurmetir regluliga ásetingina av boniteti. Sparikassin avsetur orku til at viðgera veikar eksponeringar rættstundis, herundir serliga eksponeringar við boniteti 2c og 1, fyri at fyrbygja størri niðurskrivingum og avskrivningum.

Bonitetsásetingin hevur eisini týðandi leiklut í sambandi við viðgerð av nýggjum lániúmsóknum.

Landafrøðilig eksponering

Lánikundar sparikassans eru í størstan mun at finna í økinum kring deildir sparikassans, sum eru í Klaksvík, Fuglafirði og Tórshavn. Eitt sindur minni enn helmingurin búleikast í og nærhendis Klaksvík. Sparikassin metir at landafrøðiliga spjaðingin í útlánum sparikassans er umboðandi fyri alt landið, og tí ikki er at rokna sum ein serligur váði. Hinvegin ásannar sparikassin, at føroyski búskapurin kann verða merktur av størri sveiggjum enn størri búskapur, sum byggja á meiri fjøltáttaða framleiðslu, og at tað kann roknaast at síggjast aftur í fíggjargeiranum.

20 tær størstu eksponeringarnar hjá sparikassanum

Sambært ávaringartekninum í eftirlitsdiamantinum mugu 20 tær størstu eksponeringarnar, eftir ávísar frádráttir, vera í mesta lagi 175 % av veruliga kjarnukapitalinum. Eksponeringar móti almennum myndugleikum verða ikki roknaðar við.

Sparikassin hevur uppgjørt hetta lyklatal til 127,5 % við ársenda 2020, í mun til 116,3 % við ársenda í 2019. Sparikassin ynskir, at lyklatalið er í mesta lagi 150 % og væntar at lyklatalið verður lægri ella á sama støði við ársenda 2021.

20 tær størstu eksponeringarnar høvdu hetta bonitetsbýtið áðrenn niðurskrivingar og frádráttir:

	2020	2019
Bonitetur	% partur	% partur
3 og 2a	48 %	49 %
2b	41 %	46 %
2c	9 %	0 %
1	2 %	5 %
Tilsamans	100 %	100 %

Hesar eksponeringar eru tilsamans 329 mió. kr. áðrenn niðurskrivingar og frádráttir, svarandi til 14,8 % av samlaðu eksponeringunum.

Sparikassin hevur sum heild góðar trygdir og avmarkað blanko. Í sparikassans solvenstørvi verður blanko viðvíkjandi veikum kundum við boniteti 1 og 2c avsett.

26 Kredittváðar (framhald)

Privatkundar

Yvirhøvur eru útlán sparikassans til privat í stóran mun fevnd av trygd í bústøðum og øðrum aktivum. Sparikassin hevur vanliga 1. veðrætt í bústaðnum.

Ekspóneringar móti privatkundum vóru 60,8 % av kredittváða sparikassans við árslok 2020, tá niðurskrivingar og burturleggingar eru frádrignar. Váði sparikassans frá privatum ekspóneringum avspeglar búskaparligu gongdina í landinum, herundir gongdina í tøka peninginum eftir skatt hjá húsarhaldunum og prísgongdini á húsamarknaðinum.

Ekspóneringar móti privatkundum áðrenn niðurskrivingar høvdu hetta bonitetsbýtið í ávikavist 2019 og 2020:

Bonitetur	2020		2019	
	% partur	mió. kr.	% partur	mió. kr.
3 og 2a	49 %	650	50 %	657
2b	45 %	604	43 %	566
2c	3 %	38	2 %	24
1	3 %	45	5 %	61
Tilsamans	100 %	1.337	100 %	1.308

Av útlánum til privat er niðurskrivað individuelt 13 mió. kr.

Sparikassin er nøgdur við samansetingina av boniteti hjá privatkundum.

Kapitalur til dekning av kredittváða frá kundum við figgjarligum trupulleikum

Í uppgerð av solvenstørvi ultimo 2020 hevur sparikassin avsett 8 % av vektadum ognum. Afturat hesum hevur sparikassin avsett tilsamans 7,8 mió. kr. móti møguligum tapum vegna útlán til kundar við figgjarligum trupulleikum. Í tann mun sparikassin kemur at staðfesta niðurskrivingartørv upp á hesi útlán í framtíðini, verður niðurskrivingin bókað í rakstrarroknskapari sparikassans og tikin úr uppgerðini fyri solvenstørv. Treytað av, at avsetingin er nøktandi, ávirka hesar niðurskrivingar ikki sparikassans solvensyvirdekning, sum er munurin millum solvenstørv og faktiskan solvens.

	2020	2019
	1.000 DKK	1.000 DKK
27 Marknaðarváðar		
Rentuváði		
Rentuváði av figgjartólum	5.670	3.023
Rentuváði í % av kjarnukapitali	2,2 %	1,3 %
Gjaldoyraváði		
Ogn í fremmandum gjaldoyra	1.591	1.921
Skuld í fremmandum gjaldoyra	0	0
Gjaldoyraábending	1.591	1.921
Gjaldoyraábending í % av kjarnukapitali	0,6 %	0,8 %

